

Glasilno občine Cerknica

Slivniški pogledi

| maj 2021 | letnik 7 | številka 74 |



OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Gorčice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Rebarje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno



3 Uvodnik

4 Intervju

Marinka Cempre Turk



7 Iz občinske hiše

8 Izpostavljam

10 Aktualno

12 Gospodarstvo

15 Komunala Cerknica

16 Utrip

17 Ljudje med nami

18 Dogaja se

20 Notranjska, obujena in dragocena

24 Iz zgodovine



27 Dediščina

29 EnSvet

30 Obveščamo

32 Kultura in kulturniki

34 Mladi mladim

36 Šport

38 Ideja za izlet

39 Notranjski regijski park

40 Stare slike

42 Razgibajmo možgane

Notranjska



Google Play



App Store



Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

Prejmi iz App Store



Prejmi iz Google Play



Slivniški pogledi – glasilo občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: Rakov Škocjan, Tine Šubic

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4.050 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Vremenske in človeške ohladi



© Ljubo Vukelič

Letos se pozna, da Butalci niso mogli pregnati zime tako kot že desetletja veleva tradicija. Pustovanje po platformi očitno nima takih čarobnosti, da bi lahko pregnalo zimo. Seveda, saj ni bilo topline, ki se ustvarja ob kolektivnem praznovanju in veseljačenju. Tako ne preseneča, da se hlad še vedno potika po naših koncih. Za piko na i nam je narava v aprilu namenila še

pošiljko snega, pozeba pa je uničila pridelek, še preden bi se sadna drevesa lahko razbohotila v cvet in nam namenila sladke sadeže. Česa se torej lahko veselimo v teh čudnih časih, ko ubiramo virtualne pristope; ko zima posega v pomlad; ko je že jasno, da košare iz domačih sadovnjakov ne bodo polne? Je leto že odločeno, čeprav se ni prevesilo niti v drugo polovico? Najlažji odgovori na to vprašanje so malodušje, naveličanost, pesimizem. In po vseh dostopnih podatkih centrov za socialno delo in različnih organizacij se jih poslužuje vse več ljudi. Ker za njih trud ni potreben, ker je lažje zamahniti z roko, kriviti druge, se smiliti sam sebi.

Tako nismo doživeli samo vremenske ohladi, ampak tudi tiste v odnosih. Splošna nervoza je prisotna povsod. Kaže se v komunikaciji, pretirani občutljivosti, strahu, navadah ... Zdi se, da so se poleg naših odnosov ohladili tudi naša srca in občutek za solidarnost. Ne morem pa razumeti dejstva, da ves ta negativizem tako brez milosti prenašamo na svoje najmlajše. Postavili smo jih v precep, komu naj zaupajo. Staršem? Učiteljem? To so pomembne osebe v njihovem življenju, zdaj pa morajo izbirati, komu naj verjamejo, po kom naj se ravnajo. Konflikt za ali proti ukrepom se je prenesel v vrtčevske in šolske učilnice, kar se ne bi smelo zgoditi.

Naj poudarim, da je vprašanje, ali so ukrepi upravičeni ali ne, povsem legitimno, vendar odgovora ne gre iskati pri učiteljih, ravnateljih, vodstvih šol in starših, ki na svoje elektronske naslove dobivamo pisma aktivistov, pravna mnenja in celo pozive, naj se opredelimo do ukrepov. Verjamem, da ima vsak izmed nas svoje mnenje in prepričanje. Tako je tudi prav in v duhu pluralnosti mnenj in strpnosti do tistih, ki se z nami ne strinjajo, moramo učiti svoje otroke. Je pa še en pomemben vidik in to je, da se za mnenje prevzame tudi odgovornost, da se stoji za besedami, da se izpostavi z imenom in priimkom, se ne gre pritlehnega skrivaštva pod anonimnimi profili in skupinskimi pobudami ter, ne nazadnje, da se poišče pravega naslovnika – naj bodo to ministrstva, Vlada RS, Državni zbor RS, strokovne skupine ... torej tisti, ki odločajo. Za večino staršev je bila po mesecih šolanja na daljavo sicer odločitev, ali otroka poslati v šolo z masko ali brez, povsem enostavna; za tiste, ki pa so morda še vedno v dvomih, v Zakonu o osnovni šoli v 88. členu izrecno piše, da imajo »starši pravico organizirati osnovnošolsko izobraževanje svojih otrok na domu«.

Roko na srce, večina otrok je bila vesela, da se je vrnila k pouku, k svojim sošolcem, pa čeprav z maskami, ob varnostni razdalji, ob strožjih ukrepih. Zakaj se ponovne vrnitve v šolske klopi ne zmoremo veseliti tudi starši, otrokom nameniti spodbudne besede, jim povedati, da zmorejo, da ne bo konec sveta, če bodo v razredu nosili masko, saj maske in še vso ostalo zaščitno opremo po več ur nosijo tudi zdravniki in medicinske sestre, ki skrbijo za ljudi v bolnišnicah? Ker nočemo, da so naši otroci »ovce«, ko pa so tako posebni, inteligentni, unikatni; jih pa s tem spreminjamo v »volkove«. Žalostno je, da s tovrstnim obnašanjem ne določamo samo šolskega leta, ampak kar njihovo prihodnost. Mlade poganjke je osmodilo, še preden bi se uspeli razcveteti, sadeži pa bodo trpki in grenki. Morda pa v zatišnih legah ...

Maruša Opeka

Avtorica: Polona Otoničar Pajk

Marinka Cempre Turk

Cerkničanka Marinka Cempre Turk je ženska več talentov. Več kot 20 let je bila predsednica Gasilske zveze Logatec; je nekdanja podpredsednica Gasilske zveze Slovenije in nekdanja predsednica Sveta članic Gasilske zveze Slovenije. Med drugim je tudi zbirateljica gasilskih in drugih znamk, prejemnica najvišjega priznanja Civilne zaščite – kipca gasilca za življenjsko delo – in nominiranka za Slovenko leta 2010. V gasilskih revijah objavlja svoje prispevke. Marca je s svojo razstavo Slovenke na poštah znamkah gostovala v Knjižnici Jožeta Udoviča v Cerknici.

Gasilstvo je vaš način življenja. Se še spomnite prvih začetkov?

Ja, zgodovina je že to. Bilo je leta 1973, takrat sem obiskovala drugi letnik gimnazije. Sosed gasilec je prišel vprašat mojega brata, če bi se pridružil gasilcem. Sem si rekla, kako da ni najprej vprašal mene, najstarejšo. In sem rekla sosedu: »Ja kaj pa jaz?« In je rekel, da bo vprašal, če vzamejo tudi punce. Seveda so me vzeli in potem sva z bratom hodila skupaj na vaje. Še v istem letu sva naredila tečaj za gasilca. Takrat je bilo to mogoče, sedaj je omejeno s starostjo.

Kako se je potem nadaljevalo?

Intervencije so bile že tisto leto. Spomnim se svojih prvih požarov, ki so bili kar veliki. Če nekomu zagori hlev, kozolec, je kar zahtevna intervencija, sploh takrat, ko ni bilo veliko kamionov z vodo. V Logatcu smo ga sicer imeli, ker je bilo osrednje in najstarejše društvo v občini Logatec. Ampak te vode ni bilo veliko. Velikokrat sem dobila nalogo, naj pogledam, kje se bo vodo dobilo. Bilo se je treba hitro obrniti in najti hidrant; pregledati, kako daleč je, koliko cevi bo potrebnih od hidranta do cisterne, preveriti je bilo treba, ali je dovolj pritiska. So tudi obstajali podatki, kje so štirne, ker včasih so bile tudi štirne aktualne. Ročnik je bil običajno v rokah enih in istih, drugo pa je bilo treba ravno tako narediti. Tako kot je bil pomemben šofer, ki je moral znati upravljati s črpalko, so bili tudi ostali. Smo se zelo ujeli in delali. Če je kdo rekel, da nečesa ne zmore, je šel na drugo mesto.

Vas je bilo kot operativno gasilko kdaj strah?

Ko veš, da se nekaj hudega dogaja, daš absolutno vse od sebe: znanje, hitrost, sposobnosti. Vse, da čim prej ukrepaš,



Cerkničanka Marinka Cempre Turk že vrsto let predava na teme s področja gasilstva. (© Ljubo Vukelič)

požar pogasiš ali ga vsaj zmanjšaš in obvaruješ objekte okoli. Da bi me bilo kdaj strah zaradi tega, ne. Edino, če je bila kdaj intervencija ponoči, mi je spanca manjkalo. Ko sem prišla domov, sem se najprej morala urediti, preobleči, imela sem namreč vonj po

» Če nekomu zagori hlev, kozolec, je kar zahtevna intervencija, sploh takrat, ko ni bilo veliko kamionov z vodo.«

dimu. V Logatcu smo potem, ko sem se poročila, stanovali v bloku. Takoj ko sem zaslišala sireno, sem šla na balkon, od koder sem videla približno 80 odstotkov Logatca. Ob pogledu ven sem takoj dobila občutek – če je velik steber dima, gre lahko za obširen požar, če ni dima, gre lahko za katero drugo nesrečo.

Kako so vas kot operativno gasilko gledali moški kolegi?

Takrat se mi ni zdelo to nič posebnega. Ne morem reči, da sem občutila, da so me kaj drugače gledali. Ker je bil ponavadi še brat poleg in tudi tisti, ki smo istočasno narediti tečaj. Nisem pa zamudila nobenih vaj, ker konec koncev moraš tudi nekaj znati. Tisto, kar se naučiš iz knjig, je eno, praksa je pa včasih kar drugačna. Večkrat sem razmišljala, na kaj moram biti pozorna. Način gradnje starih hiš je bil včasih drugačen. In če je gorel hlev, je bilo za pričakovati, da je nekje blizu jama za gnojevko, ki je običajno pokrita s trhlimi deskami. In sva jaz in tisti, ki je vodil intervencijo, iskala, kje je nevarnost. Če gori, hočeš priti z vseh strani zraven z vodo, ampak kam stopiš, od kje to delaš, je pa druga stvar. Vesela pa sem, da se ni na nobeni intervenciji, kjer sem bila, nikomur nič zgodilo. So bile kdaj manjše poškodbe, npr. enkrat sestop s kamiona, npr. da bi kdo padel, si kaj zlomil na intervenciji, pa ne. Manjša

poškodba ja, kaj večjega ne. V gasilstvu moramo poskrbeti za svojo varnost. Eni so bili polni adrenalina, morda preveč pogumni in poskrbeti je bilo treba za zaščito posameznika. Z vajo spoznaš tudi značaj ljudi in vidiš, na kaj moraš biti pri njih pozoren.

Katere intervencije so vam posebej ostale v spominu?

Ogromno jih je bilo v domačem okolju, pomagali pa smo tudi v Železnikih, v Brkinih ob močnem vetru, ki je odkrival strehe; šli smo tudi na Ptuj ... Leta 2014 smo bili poplavljeni tukaj v Cerknici in sem si rekla: na toliko intervencijah sem bila in potem se je to zgodilo tudi meni, ker je izkušnja reševalca in tistega, ki pomoč potrebuje, drugačna. Jaz pa kot poplavljenka jo pa tudi že imam, zato sem rekla svojim kolegom, da če bo kdaj takšna intervencija, naj me ne glede na mojo starost pokličejo. V Železnikih recimo so fantje na kup vozili blato iz stanovanjskih hiš. To je bilo tako čudno blato, kot nek gel. Ko ga je kolega stresel iz samokolnice, se je ena tretjina še vedno držala. In tisto sem potem jaz čistila z deščico. Dobro se spomnim tudi, kako je leta 2002 gorela ladja v Izoli. Mi smo imeli ravno takrat v Logatcu tečaj za gasilskega častnika, kjer je taktiko predaval poveljnik iz Postojne. Jaz naj bi predavala za njim. In dobi ta poveljnik poziv na intervencijo gašenja ladje. In sem mu rekla, preden je odšel, da če bodo kaj potrebovali, naj pokliče. To je bilo v soboto. In zvečer pri poročilih je kazalo, da bo požar pogašen, v nedeljo popoldne se je pa pokazalo, da so prehitro odprli skladišče in se je požar razširil. In me v nedeljo po kosilu postojnski poveljnik pokliče, da sem rekla, da smo na voljo in da naj kar pridemo ob 17.00 v Postojno v nočno izmeno. Povem možu, ki pa ni bil navdušen nad tem. Opozoril me je, da smo mi navajeni gasiti kozolce, ne pa ladij, in da se to lahko zelo slabo konča. In takrat sem si mislila: »Evo, zdaj pa imaš, ker nisi bila tiho.« Takoj sem začela razmišljati, kaj sploh s seboj vzeti poleg dihalnih aparatov. Potem sem začela telefonirati, poveljnik zveze je bil bolan, nanj nisem mogla računati. Nato kličem druga društva v naši gasilski zvezi, da gori ladja in da

potrebujejo pomoč. Rekla sem jim, da gredo na intervencijo lahko le tisti, ki imajo specialnost izolirni dihalni aparati, in naj mi sporočijo, če se bodo gasilci odzvali. Recimo eni so imeli ljudi, ne pa aparatov, drugje obratno. Nato smo šli v Postojno, kjer so nam gasilci razložili, kaj so oni delali v Izoli. V Izoli pa je bilo mrzlo, dve stopinji, burja je pihala, bili smo premrazeni do kosti.

» V gasilstvu je veliko področij, kjer se ženske lahko najdejo, če jim operativno delo ne leži.«

Kdaj ste pa začeli izvajati izobraževanja?

Tudi kar kmalu. V gimnaziji sem nato naredila še tečaj za nižjega gasilskega častnika in potem se je začelo. Do pred kratkim sem predavala na tečajih, ki jih organizirajo gasilske zveze, in še predavam na Igu za specialnost vodenje članic. Sem pa več kot 20 let delala z mladino. To je eno od lepših gasilskih del, ki sem jih zelo rada opravljala. Moram reči, da so bili otroci na vseh letovanjih pridni, niso povzročali težav in so se srečno vrnili domov. Tudi še sedaj rada spremljam mlade gasilce.

Kako menite, da trenutno stanje vpliva na mlad gasilski rod? Izobraževanja že lahko potekajo prek spleta, ne pa denimo vaje z vedrovko.

Katastrofa. Gasilstvo se še mnogo let ne bo popravilo po tem. Pri izvedbi tekmovanj ne gre samo za tekmovanje, ampak tudi za druženje. Pri vsakem tekmovanju je nekdo prvi, nekdo zadnji, vsi ostali so vmes, to tako je. Velik del tekmovanja pa je druženje; to je tisto, kar je zelo pomembno.

Vidim, da imate zelo veliko gasilskih gradiv za mlade. Na primer igro spomin na temo risanke Gasilec Samo, različne nemške družabne igre, gasilsko sestavljanko iz Italije, številne knjige ...

Gradivo sem sproti kupovala. Če sem kam šla, sem bila pozorna na to. Ko sem šla službeno na obisk ali na sejem v tujino, sem običajno domov prinesla nekaj gasilskega – bodisi knjigo bodisi gasilski avtomobilček. Italijansko sestavljanko sem pa dobila za darilo. To gradivo mi danes pride prav, ko mi kdo od prijateljev, znancev reče, da se bo njegov otrok ali vnuk vpisal h gasilcem. Takrat pripravim gradivo za njih: pobarvanke, različne gasilske zgodbe in pesmice. Priporočam jim, naj gradivo skupaj izpolnijo z otroki in se ob tem še pogovorijo.



Marinka Cempire Turk je s svojimi zbirkami znamk, gasilskih avtomobilčkov, gasilskih odlikovanj in našitkov že večkrat gostovala v Knjižnici Jožeta Udoviča v Cerknici. (© Ljubo Vukelič)



Marinka na sprejemu pri takratnem predsedniku RS dr. Danilu Türku (© osebni arhiv Marinke Cempre Turk)

Ste tudi zbirateljica znamk. Imate gasilske znamke iz več kot stotih držav, že letos ste pa razstavljali na temo Slovenke na poštah znamkah. Tudi tukaj ne morete brez gasilstva.

Omenila bi dobro sodelovanje s Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica, kjer sem večkrat razstavljala, ne samo znamke. Na prvi razstavi so bili predstavljeni gasilski avtomobilčki, približno 130 jih je bilo, potem sem razstavljala gasilska odlikovanja in našitke, sledile so razstave znamk na teme Gasilstvo v filateliji; Naravne in druge nesreče v filateliji in Slovenke na poštah znamkah. Pri tem ne gre samo za slovenske znamke, ampak tudi tuje, saj so o nekaterih Slovenkah izdale znamke druge države; recimo o ilustratorki Mariji Luciji Stupica češkoslovaška pošta. Potem je še Branislava Sušnik, ki je bila uspešna študentka. Študirala je na Dunaju, v Rimu, Ljubljani. Bila je antropologinja; na poti v Ameriko se je naučila špansko, v Paragvaju je raziskovala jezike Indijancev in njihovo dediščino, vodila je etnološki muzej in predavala na fakulteti. Tudi nekaj knjig v slovenščini je izdala, ni se pa nikoli več vrnila v Slovenijo. Srbska pošta je izdala znamko o Veli Nigrin. Te znamke sicer nimam, ampak jo v kratkem pričakujem. Vela Nigrin je bila zelo nadarjena gledališka igralka, igrala je tudi

na Dunaju. Umrla je mlada in je imela državniški pogreb. Bila je dobra igralka in so ji posvetili znamko. Na znamki je tudi Barbara Celjska. Potem je Emilija Kraus, rojena v Idriji. O njej je Bogdan Novak napisal roman Pasja grofica. Oče ji je kmalu umrl in nato je šla na Dunaj. Bila je zelo zaljubljena v Napoleona. Potem so še znamke, ki jih je izdala Pošta Slovenije; znanstvenice, športnice, pisateljica Mira Mihelič je tudi zanimiva ženska, igralka, lutkarice, pesnice in prevajalke, denimo Lili Novy in Luiza Pesjak, svetovna popotnica, pesnica in pisateljica Alma Karlin ... Pri pripravi razstave imam navado, da originalno znamko povečam in opremim z besedilom. Pri tem si pomagam tudi s spletom.

Tudi kaligrafija vam leži.

Učenja kaligrafije sem se lotila zaradi gasilcev. Različna priznanja in diplome sem natisnila na svoj tiskalnik, doma vse pripravila, ampak na tekmovanjih je bilo treba dopisati bodisi naziv ekipe bodisi mesto. In če ni bilo lepo napisano, sem pokvarila lepo natisnjen izdelek. Zato sem se potem odločila, da se vpišem na tečaj kaligrafije.

O znamkah pišete tudi članke za revijo Gasilec.

Tako je, sedaj je bil objavljen že 67. članek. Predstavljene se bile znamke na temo

čelade, tekmovanja, gasilstvo na filmu, gasilstvo v državah, npr. Noveška, Madžarska, Kostarika, Latvija, stare črpalke, konji, gasilske ladje, požari v naravi, obletnice katastrofalnih požarov, denimo 350 let požara v Londonu, 300 let po požaru v Sarajevu in številne druge teme.

Ste bili pa tudi poklicno/strokovno povezani z gasilstvom.

Najprej sem delala v Logatcu na Izpostavi za obrambo, nato pa v postojnskem Centru za obveščanje, kjer imaš z gasilci stike, ko jih aktiviraš na intervencijo. In s tega vidika sem potem bila še

dodatno povezana z gasilstvom in spoznala številne gasilce.

Kljub upokojitvi občasno še delate.

Kolikor mi upokojska pogodba dopušča, rada pomagam oziroma nadomeščam v postojnskem Centru za obveščanje kolege na dopustu. Takrat grem z veseljem pomagat, če me potrebujejo.

Nominirani ste bili za Slovenko leta 2010.

Nominirana sem bila s strani Gasilske zveze Slovenije. Osebno sem bila za to nominacijo počaščena, še večja vrednost se mi je zdela, da se je resno govorilo o gasilkah, da se v tej tradicionalni organizaciji vedno bolj uveljavljajo, saj so strokovno usposobljene za to delo. Sedaj je delež žensk v gasilski organizaciji 30-odstoten. V gasilstvu je veliko področij, kjer se ženske lahko najdejo, če jim operativno delo ne leži, in lahko naredijo nekaj dobrega za gasilstvo in za člane. To so preventivno področje, delo z mladimi, administracija, tekmovanja itd. Še vedno pa so prisotni stereotipi na to temo; ko sem enkrat v vrtcu predstavljala delo gasilcev, mi je en otrok rekel, da so gasilci samo moški. To pa ne, sem rekla, bodite pozorni in boste videli, da je med gasilci tudi veliko žensk.

Pobuda za ustanovitev Notranjske pokrajine

15. aprila so se svetniki cerkniškega občinskega sveta zbrali na 17. redni seji. Med enajstimi točkami dnevnega reda so svetniki obravnavali tudi sklep o opredelitvi do osnutka pokrajinske zakonodaje.

Že na prejšnji seji so izpostavili, da bi bilo preuranjeno sprejemati odločitve brez vključevanja širše javnosti. Občinska uprava je že takoj po 16. redni seji na spletni strani www.cerknica.si objavila poizvedovalno anketo z vprašanjem, kateri pokrajini, glede na ponujene možnosti strokovne skupine, naj se priključi občina Cerknica. Glasovanje, ki je trajalo od 12. marca do 9. aprila, je pokazalo, da bi se 43 odstotkov prebivalcev želelo priključiti Osrednjeslovenski pokrajini, 53,3 odstotka bi izbralo Primorsko-notranjsko pokrajino, 3,7 odstotka pa se ne bi odločilo za nobeno od ponujenih možnosti. Oddanih je bilo 2161 glasov.

Glede na javno razpravo in poenotenje občinskih svetnikov, da se je treba v prvi vrsti zavzeti za enovito Notranjsko, se je župan **Marko Rupar** odločil, da svetnikom v odločanje ne ponudi sklepa o opredelitvi glede predloga umestitve v Primorsko-notranjsko pokrajino, ampak Sklep o nestrinjanju Občinskega sveta Občine Cerknica z umestitvijo občine Cerknica bodisi v Osrednjeslovensko pokrajino bodisi v Primorsko-notranjsko pokrajino in

o potrditvi pobude za ustanovitev Notranjske pokrajine. Svetniki so predlagani sklep soglasno podprli. »Ker je za oblikovanje potrebno tudi soglasje drugih občin, ki bi zgodovinsko sodile v to pokrajino, sem županom Vrhnike, Logatca, Borovnice, Blok, Loške doline, Cerknice, Postojne, Idrije, Pivke, Ilirske Bistrice, Vipave in Divače poslal zaprosilo, ali bi se želele priključiti Notranjski pokrajini,« je povedal župan. Občine je zaprosil, da podajo mnenja do 22. aprila 2021. Če se bodo s predlogom strinjale, se bo skupini pripravljavcev pokrajinske zakonodaje in Državnemu svetu RS podalo skupno pobudo za ustanovitev Notranjske pokrajine.

Sredi aprila pa je župan občine Kočevje **dr. Vladimir Prebilič** na Občino Cerknica naslovil tudi pobudo za razpravo o možnostih oblikovanja Notranjsko-kočevske pokrajine. Cerkniški župan ne izključuje možnosti sodelovanja tudi v razširjenem predlogu, se pa zaveda, da bo soglasje z občinami, ki so se od časov Rapalske meje navezovale predvsem na Primorsko, težko doseči.

Klepetski ob naj poti

S tradicionalnim dogodkom Turistična zveza Slovenije vsako leto počasti in v praksi preizkusi izbrano najboljšo pot. Dogodek, imenovan Klepet ob naj poti, je tokrat potekal na Tematski poti Drvošec, ki je ta laskavi naziv dobila lani. Kot so ugotavljali govorniki, predsednik komisije za izbiro Naj poti **Jože Prah**, župan občine Cerknica **Marko Rupar**, vodja enote za turizem v Notranjskem regijskem parku **Urška Ogrinc**, v. d. direktorja Zavoda za gozdove Slovenije **Janez Logar**, direktor Slovenija Outdoor, Aktivna Slovenija giz **Marko Lenarčič** in podpredsednik Slovenske turistične organizacije **Peter Misja**, je pomembno, da pot ne ponuja zgolj sprehoda ob Cerkniškem jezeru, ampak jo bogatijo tematski dogodki ob njej. ■



Sanitarije tudi na Uncu

Župan **Marko Rupar** se je konec marca na Direkcijo RS za infrastrukturo, ki je upravljevalec parkirišča in počivališča ob uvozu na avtocesto pri Uncu, obrnil s prošnjo za rešitev problematike človeških izločkov na zemljiščih okrog parkirišča. Občani so se namreč razumljivo pritoževali, da so njihovi travniki in njive postali stranišče za uporabnike parkirišča. Direkcija za infrastrukturo se je hitro odzvala in že sredi aprila na parkirišču postavila moške in ženske sanitarije. Župan je prepričan, da hiter odziv še enkrat potrjuje zgledno sodelovanje Direkcije RS za infrastrukturo in občinske uprave Občine Cerknica. Tudi na parkirišču Trikotnik so občanom in obiskovalcem vsak dan od 5.30 do 21.00 na voljo brezplačna javna stranišča. ■



Prvi posredovalci občine Cerknica

Ko zastane srce, so sekunde in minute tiste, ki odločajo o življenju in smrti. Tudi v Cerknici se – tako kot po mnogih drugih krajih Slovenije in drugje po svetu – v boj za življenje skupaj z ekipami nujne medicinske pomoči (NMP) podajajo prvi posredovalci.

Prvi posredovalci so prostovoljci, dodatno usposobljeni gasilci ali drugi člani sil za zaščito in reševanje, ki jih po odločitvi zdravnika aktivira regijski center za obveščanje.

Na območju občine Cerknica deluje skoraj sto prvih posredovalcev. V letu 2020 so se s svojim znanjem in pripravljenostjo izkazali na petih intervencijah, kjer so pomagali obolelim do prihoda zdravnika in ekipe nujne medicinske pomoči. Prvi posredovalci iz Cerknice se redno udeležujejo tekmovanj in srečanj, na katerih vsako leto dokazujejo svojo visoko usposobljenost. Lansko jesen so fantje in dekleta iz naše občine na III. srečanju prvih posredovalcev dosegli prvo in drugo mesto.

Namen sistema prvih posredovalcev je, da bolnik z nenadnimi, življenjsko ogrožajočimi stanji čim prej prejme prvo pomoč. Tako prvi posredovalci lahko pomagajo



Simulacijska vaja na dogodku Vrni mu utrip leta 2019

obolelemu že pred prihodom ekipe NMP. Aktivira se jih v treh stanjih: srčni zastoj, huda zapora dihalne poti in huda zunanja krvavitev. Pomembno je poudariti, da ne nadomeščajo zdravnika oz. ekipe NMP, vendar z njimi tesno sodelujejo, zaradi svoje številnosti in razpršenosti pa pomembno vplivajo na preživetje obolelih.

Usposabljanje za prve posredovalce v naši občini izvaja Zdravstveni dom Cerknica, in sicer po programu Slovenskega reanimacijskega sveta in Slovenskega združenja za urgentno medicino. Svoje znanje iz nujenja prve pomoči morajo prvi posredovalci obnavljati in preverjati enkrat letno.

Kandidati ob tem pridobijo vsa teoretična, predvsem pa praktična znanja ukrepanja, saj morajo pridobljeno znanje na letnem izpitu pokazati na simulaciji prave intervencije z realnim scenarijem. Po uspešno opravljenem izpitu delujejo v okviru vzpostavljenega sistema proženja.

Po vsaki aktivaciji prvih posredovalcev se izkaže, da je sistem zelo uspešen in da z razpršenostjo prostovoljcev po celotni občini Cerknica oboleli veliko hitreje pridejo do ustrezne prve pomoči. Največkrat se to izkaže ravno pri zastoju srca, kjer je poleg znanja in hitrega odziva pomembna tudi čimprejšnja uporaba AED (avtomatskega zunanega defibrilatorja). Občina Cerknica skrbi za to, da so prvi posredovalci primerno opremljeni in da so dostopni AED tudi redno vzdrževani, saj le tako lahko prvi posredovalci uspešno in varno opravljajo svoje poslanstvo – pomoč pri reševanju življenj.

Javno dostopni AED niso namenjeni zgolj prvim posredovalcem, temveč jih lahko uporabi vsak laik, ki nudi pomoč svojcu ali drugemu obolelemu. V ta namen objavljamo seznam vseh AED v naši občini.

ZAPOSLOTVENI OGLAS

Zaradi širitve poslovanja iščemo nove sodelavce.

VILIČARIST (m/ž)

**OPERATER STROJA
ZA KARTONSKO EMBALAŽO
- STROJNIK (m/ž)**

Nudimo zaposlitev za nedoločen čas,
s trimesečno poskusno dobo.

Interesenti pošljite prošnjo
na e-naslov: nadja.pozar@eurobox.si
ali po običajni pošti.



d.o.o. Podskrajnik 33, SI-1380 Cerknica

Občina	Naselje	Ulica in hišna številka	Opis lokacije	Koordinate N	Koordinate E	Dostopnost
CERKNICA	Bloška Polica	Bloška Polica 8	Trgovina pri Darji	45° 47' 36,2"	14° 28' 9,6"	DA
	Cajnarje	Hruškarje 16	PGD Cajnarje	45° 49' 51,5"	14° 27' 11,5"	DA
	Cerknica	Notranjska cesta 42 b	PGD Cerknica	45° 47' 51,3"	14° 21' 46,5"	NE
		Notranjska cesta 42 b	PGD Cerknica	45° 47' 51,3"	14° 21' 46,5"	DA
		Cesta 4. maja 63	Kulturni dom Cerknica	45° 47' 38,2"	14° 21' 41,2"	DA
		Cesta 4. maja 5 a	Hofer	45° 47' 24,9"	14° 21' 59,3"	DA
		Cesta v Dolenjo vas 3	Policijska postaja Cerknica	45° 47' 32,8"	14° 21' 34,8"	DA
	Begunje pri Cerknici	Begunje pri Cerknici 25	PGD Begunje pri Cerknici	45° 49' 0,8"	14° 22' 55,7"	NE
		Begunje pri Cerknici 67	Jera Mix, d. o. o.	45° 49' 18,2"	14° 22' 46,0"	NE
	Dolenje Jezero	Dolenje Jezero 50 b	PGD Dolenje Jezero	45° 46' 35,6"	14° 21' 40,1"	DA
	Dolenja vas	Dolenja vas 54 a	PGD Dolenja vas	45° 47' 14,9"	14° 20' 48,1"	DA
	Gorenje Jezero	Gorenje Jezero 32	PGD Gorenje Jezero	45° 43' 40,9"	14° 24' 45,5"	DA
	Gorenje Otave	Gorenje Otave 4	PGD Otave	45° 50' 45,5"	14° 25' 1,6"	DA
	Grahovo	Grahovo 123	PGD Grahovo	45° 46' 13,9"	14° 25' 38,6"	NE
	Ivanje selo	Ivanje selo 6	PGD Ivanje selo	45° 50' 2,9"	14° 17' 44,3"	DA
	Martinjak	Martinjak 8	Stanovanjska hiša	45° 46' 36,2"	14° 24' 6,7"	DA
	Podskrajnik	Podskrajnik 16	ebm-papst Slovenija, d. o. o.	45° 47' 48,7"	14° 20' 3,5"	NE
		Podskrajnik 44	Brobal, d. o. o.	45° 47' 36,2"	14° 20' 23,9"	DA
	Rakek	Partizanska cesta 8 a	Luxor pub	45° 48' 45,9"	14° 19' 10,3"	DA
		Gasilska ulica 1	PGD Rakek	45° 48' 59,0"	14° 18' 39,4"	NE
Partizanska cesta 7		DS Smith, d. o. o.	45° 48' 47,8"	14° 19' 4,7"	NE	
Sveti Vid	Sveti Vid 5	PGD Sveti Vid	45° 51' 2,4"	14° 27' 37,6"	DA	
Unec	Unec 14	PGD Unec	45° 49' 9,9"	14° 17' 24,4"	DA	
Žerovnica	Žerovnica 2 a	PGD Žerovnica	45° 45' 37,7"	14° 25' 33,0"	DA	

Defibrilator je javno dostopen 24 ur.	17
Defibrilator je javno dostopen v delovnem času oziroma času uradnih ur.	0
Defibrilator ni javno dostopen.	7
Skupno št. defibrilatorjev	24

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Je »slivniškim žabam« odregljalo?

Ko se v vlažnih pomladnih nočeh temperatura dvigne malo nad ničlo, se dvoživke iz gozdov odpravijo proti mrestiščem. Nekatere pri tem prečkajo ceste in veliko jih konča pod avtomobilskimi kolesi. To lahko privede do uničenja celih populacij dvoživk, ki so ena najbolj ogroženih živalskih skupin v Evropi.

»To se bo zgodilo s »slivniško« populacijo, če ne ukrepamo,« je črnogled biolog z Notranjskega regijskega parka (NRP) **Jošt Stergaršek**. Kot razlaga, so na območju NRP opazili kar 15 vrst dvoživk, promet pa najbolj ogroža populacije navadnih krastač in rjavih žab (sekulj in rosnic), ki živijo na pobočju Slivnice in gričev med Goričicami in Gorenjim Jezerom. Da regionalno cesto med Cerknico in Grahovim prečka večje število dvoživk, sta pokazala spomladanska monitoringa, ki ju je v letih 2018 in 2019 naročila Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI). Upati gre, da bo tako število pokazalo tudi štetje čez naslednjih dvajset let, saj ima preštevanje dvoživk na Cerkniškem dolgo brado in je očitno cenejše kot trajna rešitev.

odraža tudi v višini investicije,« pravijo na direkciji, ki skrbi za državne ceste. Kakorkoli obračamo, črna točka bo še najmanj pet let črna. Direkcija bo namreč v tem času poskrbela za trajno zaščito dvoživk na osmih odsekih državnih cest, a ne med Cerknico in Grahovim. DRSI zaradi optimizacije projekte združuje in se o rekonstrukciji skoraj sedemkilometrskega odseka sploh še ne pogovarja. Kljub vsemu pa bo ob letošnji obnovi regionalke med Grahovim in Bločicami uredila tudi tri podhode pod regionalno cesto ter en podhod pod lokalno cesto; do njih bo dvoživke vodila usmerjevalna ograja. Resda ne gre za najbolj kritičen odsek ceste, a vsaka rešena dvoživka šteje, meni **Helena Bavec** iz Nadleska v Loški dolini.



Preživetje dvoživk, ki se selijo čez prometnice, je popolnoma odvisno od človeka.

Rekonstrukcije še ne bo

Na množičen povoz žab so pristojne domačini in naravovarstveniki začeli opozarjati pred več desetletji, 21 let pa danes šteje raziskava **Katje Pobiljšaj** o dvoživkah in cestah, ki je odsek med Cerknico in Grahovim prepoznala kot črna točka za dvoživke. Na podlagi raziskave je bila pripravljena tudi dokumentacija PGD (projekt za izdelavo gradbenega dovoljenja) za ukrepe, ki ohranjajo dvoživke. Da je treba novelirati že izdelani projekt, pa je Center za kartografijo favne in flore pod vodstvom Katje Pobiljšaj zapisal leta 2018 v poročilu, ki ga je pripravil za DRSI.

»Trajni ukrepi za zaščito dvoživk, kot so ograje in podhodi, so sicer najučinkovitejši način reševanja problematike, hkrati pa njihova izvedba pomeni obsežen poseg v cestišče, kar se

» Na množičen povoz žab so začeli opozarjati pred več desetletji.«

»Tega se zaveda **Veronika Pavlič** z Goričic, ki je v pomoč dvoživkam vključila hčer **Zaro**. Želi si, da se bo vsako leto več ljudi, predvsem mlajših generacij, zavedalo pomena dvoživk in dolžnosti, da jim pomagajo, saj smo ljudje s prometnimi povezavami prekinili njihove naravne poti.

Tudi Helena Bavec upa, da bo reševalna akcija Varuh cuprniških žabic, kot jo imenuje, kmalu zaživela tudi v izkustveno-izobraževalnem smislu. Dobro bi bilo, saj se marsikomu »skakanje s svetilkami in kanglami po cesti« zdi precej jalovo početje, sploh ob »jezeru, ki je polno žab«. Jošt Stergaršek pravi, da se moramo, preden se nam kaj zdi butasto ali odveč, o problematiki podučiti. Strinja se, da je jezero polno žab. Vedeti moramo, da pri tem povečini govorimo o zelenih žabah, večina vse življenje preživi v bližini vode. Navadne krastače in rjave žabe pa se selijo vsako leto.

V kanglah na »žabjo svatbo«

Na službenih poteh v večernih urah je bila Helena Bavec priča, kako smrtonosna je cesta za seleče se dvoživke. Prvo prosto pomlad jih je začela reševati. Po nekaj sušnih letih, ko so reševalne akcije različnih pobudnikov zamrle, je k reševanju pritegnila tudi širšo javnost. »Povoz dvoživk je zame največja ekološka katastrofa na Notranjskem, ker so dvoživke ključni del zdravih vodnih ekosistemov,« je pretresena biologinja. »Zdrava mokrišča, kot je Cerkniško jezero, so nujna za ohranjanje zdravja vseh,« razlaga in dodaja: »ko bodo dvoživke izumrle in jih bo le še peščica, bo to pomenilo konec življenja za vse. Tvoje življenje, življenje tvojih otrok, obstaja, ker obstajata raznolikost živih bitij in življenje vseh!«

Javorniška populacija brez težav, ob regionalni cesti pa se zaradi prometa na mrestišča vsakič vrne manj odraslih živali, kar pomeni manj mladičev. »Ko velikost populacije pade pod neko točko oziroma mejo, je zapisana izumrtju, zato vsaka rešena žival šteje oziroma je edina možnost, da slivniške krastače ohranimo do izvedbe projekta, v katerem bi se cesto preuredilo na način, ki bi dvoživkam omogočal nemoten prehod pod cesto brez vpletanja prostovoljcev, ki vsaj kakšen mesec na leto noč za nočjo prenašajo dvoživke čez nevarno cesto.« Da je reševanje brez zaščitnih ograj, samo z vedri, nevarno, potrjuje tudi Helena Bavec, ki omenjenemu prepričanju o vrstah in selitvah dodaja nov podatek: »Letos smo v dveh nočeh množične selitve rešili v Martinjaku ogromno zelenih žab!«

Veronika Pavlič ugotavlja, da prenašanje ni rešitev. Muhasto spomladansko vreme velikokrat odstopa od napovedi in zgodi se, da je prenašalcev polno, dvoživk pa le za vzorec in, kar je še huje, obratno. Skrbi jo celo, da ni že prepozno. »Pri Mariji Magdaleni je bilo vsako leto ogromno žab, letos jih skoraj ni,« pravi. Nekaj veselja pa ji je vendarle prineslo odkritje, da na odseku med Martinjakom in Marofom ceste ne prehajajo le krastače in rjave žabe, ampak tudi pupki, ki pa so premajhni, da bi jih vozniki sploh opazili. Omenjenim vrstam s tega dela ceste je letos dodala tudi štiri zelene rege. Tudi opažanja Helene Bavec, ki so nastala na podlagi večletnih izkušenj, niso obetavna. Kot je povedala, gostota prometa na poveze ne vpliva bistveno. V kritičnih nočeh, ko je na cesti veliko dvoživk, je za pravi pomor dovolj en sam avtomobil, ki se zapelje čeznje. »Ko povozimo parček krastač na poti k parjenju in odlaganju mresta, uničimo sedanji in prihodnji rod, dve generaciji naenkrat!«



Prenašanje dvoživk je nevarno, čeprav prostovoljci poskrbijo, da so dobro vidni.

» Slivniške populacije dvoživk dolgoročno vedra ne bodo rešila.«

Slivniške populacije dvoživk dolgoročno vedra torej ne bodo rešila. Ohranijo jo lahko le ograje in podhodi. Zakaj jih glasno ne zahteva zavod, ki je bil ustanovljen z namenom, da se »ohranjajo, varujejo in raziskujejo naravne in kulturne vrednote tega območja«, se sprašuje marsikateri »prenašalec žab«. NRP zatrjuje, da bo naslednji obsežnejši naravovarstveni projekt, ki ga bo prijavil v naslednjih

mesecih, namenjen prav reševanju te problematike. »Edino dolgoročno učinkovito rešitev predstavlja rekonstrukcija ceste, kar pa je izredno velik finančni zalogaj, ki ga park brez finančne podpore evropskega projekta

žal ne zmore,« so zapisali. Po mnenju parka je slivniška populacija dvoživk ključen del ekosistemov presihajočega Cerkniškega jezera in kulturne krajine nad njim.

Helena Bavec dodaja, da je podpora občne javnosti nujna za uspeh naravovarstvenikov in naravovarstvenih ukrepov. Opaža, da je lokalna družba zelo odtujena od narave in premalo spoštuje naravne cikle ter dogodke. A tudi med »lokalci« je naletela na podporo. Za pomoč se zahvaljuje **Veroniki in Zari Pavlič, Jani in Paulu Veenvlietu, Notranjskemu regijskemu parku** pod vodstvom **Jošta Stergarška, Marjeti Cvetko, Zali Braniselj, Alešu Jeriču, Mihi Jernejčiču, Anji Kranjc, Sindis, Marjetici Možina, Karmen Bajec, Tomažu in Tobiju Tomažinu** ter **Maruši Mele Pavlin**.

Letos so ugotovili, da so populacije dvoživk v samem Martinjaku in okolici ter med Goričicami in Gorenjim Jezerom že na zelo kritični točki preživetja, a še dovolj žive, da lahko preživijo. Pod pogojem, da jim bomo pomagali ljudje. V desetih večerih so prostovoljci pred smrtjo na odsekih cest Cerknica–Grahovo in Goričice–Gorenje Jezero rešili več kot 2500 dvoživk, od tega dobrih 2000 navadnih krastač, več kot 250 rjavih žab, dobrih 300 zelenih žab, 15 pupkov in eno zeleno rego.



Odrasle živali se po parjenju vrnejo v kulturno krajino in gozd.

Avtorica: Sabina Popek Simšič

Odpadni les kot okras domu

V mesecu aprilu, točneje 22. aprila, obeležujemo svetovni dan Zemlje. Svetovni dan Zemlje, ki ga praznujemo že več kot pol stoletja, je namenjen vsem prebivalcem našega planeta, spodbuja k aktivnemu ter odgovornemu delovanju v smeri trajnostnega razvoja na vseh področjih, tudi v sektorjih kmetijstva in gozdarstva.

Trajnostno in večnamensko gospodarjenje z gozdovi je prepoznano tudi v evropski Strategiji za gozdove, kar zagotavlja tako ekonomsko, okoljsko in socialno funkcijo gozdov. Država Slovenija ob implementaciji Strategije za gozdove izpostavlja, da mora strategija zagotoviti koordiniran in povezan pristop vseh politik Evropske unije, ki posegajo v upravljanje z gozdovi v Evropi.



Ana Turšič in Eva Duša Hodnik, Wood & Blonde (© Aleš Beno)

Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije je leta 2019 gozd prekrival 58 odstotkov Slovenije ali 1.176.754 ha (11.176 km²). Glede na leto 2018 se je površina zmanjšala za 490 ha. Prevladujejo gospodarski gozdovi, ki so primarno usmerjeni v pridobivanje lesa. Njihov delež je znašal 90,84 odstotka. Gozdni rezervati so predstavljali 0,8 odstotka površine gozdov (9.508 ha), varovalni gozd pa je imel 8,36-odstotni delež (98.762 ha).

Leta 1875 je gozd poraščal 36,4 odstotka površine Slovenije. Sledilo je dolgo obdobje zaraščanja, ki se je zaključilo ob koncu prvega desetletja 21. stoletja. Kljub temu da se določene, predvsem kmetijske, površine še vedno zaraščajo, pa se površina gozdov vseeno nekoliko zmanjšuje.

V Evropi se Slovenija uvršča na četrto mesto najbolj gozdnatih držav. Večjo gozdnatost imajo Finska (72 odstotkov), Estonija (61 odstotkov) in Latvija (60 odstotkov). V svetovnem merilu se po gozdnatosti uvršča med prvih 30 držav. Najbolj gozdnata država je Surinam, kjer kar 90 odstotkov (147.760 km²) površine pokriva gozd!

Ko ljubezen do lesa postane zgodba o uspehu

Veliko ljubezen do gozda in lesa čuti tudi **Ana Turšič** – domačinka iz Begunj pri Cerknici, ki sicer že od študijskih let živi v Ljubljani. In prav tam je stekla dolgoletno prijateljstvo z **Evo Dušo Hodnik**. »Z Evo sva skupaj študirali ruščino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, potem pa sva po naključju za kratek čas postali sodelavki in se super ujeli,« se spominja Ana.

»Že takrat sva sanjali, da bova nekoč skupaj nekaj počeli in ustvarili dobro zgodbo.« Ano so les in izdelki iz lesa vedno navduševali. Vonj po lesu jo spominja na dom. Ana pravi, da so doma v Begunjah čoki vedno ležali okrog hiše. »Moj oči pa je iz gozda poleg lesa za drva pripeljal tudi kak kos, ki je bil posebno lep in ga je bilo škoda za v peč,« se nasmehne Ana in doda, da so tak kos lesa potem imeli doma kar za dekoracijo; no, pa tudi kakšna skala se je poleg drv znašla na vozu, ki jo je potem njena mama uporabila za dekoracijo v skalnjaku.

Les je lep. Čok je še lepši.

Pred dobrima dvema letoma sta Ana in Eva Duša za konjiček in dušo začeli izdelovati mizice iz hlodovine. »Oči mi je naredil prvo mizico za v dnevno sobo in odziv prijateljev je bil neverjeten,« pove, »in takrat sva si rekli, zakaj pa ne bi izdelovali mizic in čokov tudi za druge?« In tudi sta. Ustvarili sta blagovno znamko

Wood & Blonde in skupaj začeli pisati zgodbo. V Begunjah sta odprli delavnico, ki je tudi skladišče najrazličnejših suhih in napol suhih kosov hlodovine.

Čoki, kot jim pravimo na Notranjskem, so sicer precej poznani v naših koncih; še dandanes kosi lesa ležijo na dvorišču marsikatere hiše. Ani in Evi Duši je všeč ideja, da lahko kos lesa, ki je obsojen na propad, postane središče nekega prostora. »Izjemno ponosni sva, da sva letos postali tudi ambasadoriki Belinke in njihove akcije #reuporabi, ki je tudi del najine poslovne filozofije,« pove Ana.

Če se namesto izdelkov iz sveže posekanega in obdelanega lesa odločimo za uporabo predelanega oziroma na novo uporabljenega lesa, pomagamo ohranjati naravne lesne vire in delujemo trajnostno.

Manj povpraševanja po svežem lesu pomeni manj sečnje, manj krčenja gozdov in s tem tudi trajnostno ohranjanje narave in njene dediščine. To osnovno dejstvo, ki se ga sicer večinoma zavedamo, a ga po navadi ne jemljemo dovolj resno, preprosto pomeni, da ko se graditelji hiš, domov, naselij, oblikovalci pohištva, investitorji, arhitekti, gradbeniki in vsi, ki imamo radi

» Ani in Evi je všeč ideja, da lahko kos lesa, ki je obsojen na propad, postane središče nekega prostora.«

les in lesene izdelke, odločimo za uporabo predelanega ali na novo uporabljenega lesa, imajo drevesa v naravnem okolju več časa, da se v celoti razvijejo, zrastejo in s tem podaljšajo življenjsko dobo gozda, katerega del so.

Uporaba izključno slovenskega lesa

Eva Duša pove, da z Ano za svoje izdelke uporabljata izključno slovenski les. »Ja, in to po večini kar notranjskega,« doda Ana. Predvsem iščeta les, ki se je zaradi različnih naravnih razlogov posušil. »Tega je bilo veliko, sploh odkar je pred leti marsikatero drevo uničil žledolom in posledično lubadar,« razloži Ana. Lesu z umestitvijo v ambient doma pravzaprav dasta drugo priložnost.

Iskanje primerne lesa je večji izziv, kot sta si ustvarjalki sprva predstavljali. Kot pojasni sogovornica, mora biti namreč les za uporabo v notranjih prostorih popolnoma suh in takšni hlodi se lahko sušijo tudi več let. Njuno vodilo je, da iščeta les, ki ga je narava sama izločila oziroma se je sam posušil iz različnih razlogov. Velik vpliv je imel seveda žledolom in posledično lubadar. Takrat je bilo na razpolago veliko smrek »lubadaric«, dandanes pa je takšnega lesa precej manj. »Tudi če je drevo v gozdu že nekaj časa suho, še vedno potrebuje kakšno leto več, da odleži v skladišču in se počasi suši na zraku,« razloži Ana.

Njuni izdelki se lahko uporabljajo prav v vsakem kotičku doma. »Čok ali mizica je lahko klubska mizica, nočna omarica, sedalo, otroški stolček, podstavek za rožo, odlagalna površina v predsobi ali kopalnici, poleg tega pa se lepo poda k najrazličnejšim stilom in v prostor vnese nekaj prvinske narave,« našteva Eva.

Štori in mizice so ročno obdelani in vsak kos je unikatni. »En obrtnik nama je celo rekel, da je to, kar delava, ekstravaganca,« se nasmehne Ana, »obdelava lesa namreč predstavlja težavo, ker na žagah hlode žagajo vzdolžno in ne prečno, kot želiva, v sušilnicah pa navadno sušijo narezane deske in nimajo izkušenj s sušenjem celih hlodov.«

Lokalno povezovanje in načrti za prihodnost

Ana in Eva Duša izredno cenita podporo lokalnih podjetnikov – dobaviteljev lesa, sušilnic, mizarjev, žag. Z vsakim novim izdelkom se naučita kaj novega o lesu, posebnostih različnih vrst lesa in načinih obdelave. Trudita se, da večino dela opravita ročno. Znanje z veseljem srkata od vseh izkušenih lesarjev in mizarjev, ki so ga pripravljene deliti. »Vsi najini poslovni partnerji so prava zakladnica vedenja o lesu in spretnosti dela z njim, še vedno pa nama pri delu največ pomagajo domači. Eva Duša še doda, da proces obdelave in same izdelave še zdaleč ni tako preprost, kot se morda zdi na prvi pogled, »nama pa delo v najboljši pisarni, na zraku, pomeni uživancijo in sprostitvev. Res sva srečni, ko je srečna in zadovoljna tudi najina stranka, ki izdelek prejme.«

In to je tudi njuno vodilo za nadaljnje korake. Strogega poslovnega načrta sicer nimata, Ana se nasmehne, da ga pravzaprav zares niti nikoli nista izdelali. Sta pa



Štori in mizice iz lesa kot okras doma (© Miloš Toni)

» Na Notranjskem so čoki okrog hiš nekaj povsem običajnega, neobičajno pa je, da so postali del notranjega interierja. «

zelo ponosni, da jima je uspelo sodelovati pri vrsti večjih projektov, kot je na primer oprema hotela Majer'ca v Bohinju. »Lastniki so naju popolnoma presenetili s sporočilom, da želijo kupiti vse šture in mizice, ki sva jih takrat prikazali na pop-up dogodku,« razkrijeta. Ana in Eva sta s svojimi mizicami in čoki opremili še apartmaje na Bledu, prostore Ustne Medicine v središču Ljubljane, njun trenutno največji projekt pa je oprema hišic Julian Village Lepena v Triglavskem narodnem parku.



Po znanje in izročilo prednikov v gozdove

Slovenija spada med najbolj gozdnate države v Evropi. Uvršča se na tretje mesto, saj gozdovi pokrivajo 57,7 odstotka njenega površja. Gozdovi predstavljajo edinstveno naravno dediščino, nosijo ekološko, proizvodno pa tudi socialno vlogo.

Veličastnost, prostranost, uporabnost lesa in živalstvo notranjskih gozdov je opisoval že Janez Vajkard Valvasor. Tudi danes so notranjski gozdovi pojem biotske pestrosti. Za prostrane notranjske gozdove je zaradi razgibanega reliefa, spremenljivega podnebja, pestrih talnih razmer na pretežno karbonatnih kamninah ter drugih geografskih dejavnikov značilna velika raznolikost rastlinskih gozdnih združb in gozdnega živalstva.

Pomen lesa

V oktobru 2020 smo v partnerstvu, ki ga sestavljajo Zavod Jezerski hram, Gozdarski inštitut Slovenije, Občina Bloke in Društvo dolomitne lutke, pričeli izvajati projekt Po znanje in izročilo prednikov v notranjske gozdove. Z namenom identifikacije nosilcev izročila izdelave lesenih izdelkov smo izvedli raziskavo o uporabi lesa in lesenih produktov. Na podlagi rezultatov bomo vzpostavili bazo znanja uporabe lesa na Notranjskem. Pestre gozdne združbe in različne drevesne vrste so predstavljale izziv notranjskemu človeku pri vsakdanjih dejavnostih. Les ni predstavljal le surovine za ogrevanje v dolgih, mrzlih zimah na planotah Notranjske, ampak tudi osnovno surovino za izdelavo uporabnih pripomočkov za lažje življenje na podeželju na vseh področjih. Eno izmed orodij je tudi notranjski drevak – avtohtono leseno plovilo, ki so ga izdelovali iz jelke.

Dandanes ima gozd v vsakdanjem življenju posameznika drugačno vlogo, kot jo je imel pred stotimi leti. Znanje in vrednote pa so ostali in tudi v današnjem prehitrem in

prepovršnem svetu nudijo dobre osnove za učenje, življenje z naravo ter trajnostni razvoj podeželskega okolja.

Kaj je gozdna pedagogika?

Pričujoči projekt, ki se izvaja v okviru Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska in s podporo Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, uvaja tudi nove principe učenja in spoznavanja narave. Na podlagi gozdne pedagogike je strokovni partner – Gozdarski inštitut Slovenije, javni raziskovalni inštitut nacionalnega pomena – v aprilu izvedel usposabljanje za notranjske interpretatorje/vodnike, ena izmed prihodnjih delavnic pa bo posvečena tudi pedagoškim delavcem notranjskih osnovnih šol.

Gozdna pedagogika je zelo učinkovit in prijeten način podajanja znanj o gozdu in delu gozdarskih strokovnjakov vsem, ki jih gozdarstvo zanima. Gozd je odličen prostor za doživljajsko pedagogiko in okoljsko vzgojo. Je neskončen vir barv, vonjev, zvokov, slik, idej in še mnogočesa. Gozd daje nešteto priložnosti za celostno učenje v naravi. Obiskovalcu gozdov omogoča nove izkušnje, ki jih ureja, nadgrajuje, povezuje, širi zanimanje in pridobiva pozitiven odnos do narave, bivanja v naravi, do varovanja njene raznolikosti. Gozdna pedagogika pomeni kakovostno izobraževanje, predvsem mladih, ter kreativno predstavljanje gozdov. Gozdni pedagogi Slovenije želijo predstaviti gozd kot temelj uporabnega znanja za trajnostni razvoj naše dežele in dobrega počutja, kar so mnogi odkrili ravno v času epidemije.



© Arhiv Zavoda Jezerski hram

Zbiraj olje, varuj okolje!

V Javnem podjetju (JP) Komunalna Cerknica, d. o. o., si prizadevamo za osveščanje občanov o pravilnem in doslednem ločevanju odpadkov ter o skrbi za čisto in zdravo okolje. Pozitivni rezultati se že kažejo, je pa pred nami še en izziv – izločanje odpadnih jedilnih olj iz okolja.

Odpadna jedilna olja in maščobe namreč gospodinjstva večinoma zlivajo v odtok ter s tem povzročajo ogromno okoljsko in gmotno škodo. Ko se jedilna olja, maščobe in masti zlivajo v umivalnike, odtok ali stranišča, se odplaknjeno olje počasi nalaga na stene kanalizacijskih cevi, kar sčasoma oteži prehod ostalih odplak, maši črpalke na sistemu, povzroči neprijetne vonjave in privabi male glodavce. Hkrati se pojavijo težave pri procesu čiščenja na biološki čistilni napravi.

Zato smo se v podjetju JP Komunalna Cerknica skupaj s partnerji (Občina Cerknica, Občina Bloke in Osnovna šola heroja Janeza Hribarja Stari trg) prijavi na javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev strategije lokalnega razvoja za Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska, ki se bodo financirale iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Naš projekt ločenega zbiranja odpadnih jedilnih olj je bil na razpisu uspešen.

Koristna surovina

V okviru projekta bomo vzpostavili sistemsko zbiranje odpadnega jedilnega olja. Posameznim gospodinjstvom se bo v mesecu maju in juniju razdelilo male gospodinske posodice za zbiranje odpadnega jedilnega olja. Na dvanajstih obstoječih lokacijah ekoloških otokov v občini Cerknica ter na eni lokaciji v občini Bloke pa se bo postavilo velike zbirne posode, od koder bo organiziran odvoz odpadnega jedilnega olja. Lokacije najbližjega zbiralnika za olje občani lahko preverijo na spletni strani www.ojo.si. Prevzem odpadnega jedilnega olja bo možen tudi v zbirnem centru.

Izvedene bodo animacijske, izobraževalne in promocijske dejavnosti o pomenu pravilnega zbiranja odpadnega jedilnega olja in njegovi potencialni predelavi. Poleg tega bo projekt pripomogel k izdelavi novih inovativnih produktov – eko sveč. Dejavnost se bo izvajala v sodelujoči šoli, seveda skladno z ukrepi za zajezitev širjenja okužbe s covid-19. V okviru projekta je predvidena še organizacija izobraževalnega dogodka za ranljive skupine.

Izdelala se bo tudi študija, ki bo proučila možnosti predelave olja v pogonsko gorivo ali druge produkte. Po podatkih vsak prebivalec Slovenije letno proizvede kar 10,5 litra odpadnega olja. Iz enega litra odpadnega olja je mogoče proizvesti 0,9 litra biodizel goriva ali do tisoč litrov bioplina, kar pomeni, da je lahko odpadno jedilno olje izredno koristna surovina, zato ni smiselno, da konča v okolju kot odpadek. Po drugi strani pa lahko en liter odpadnega olja onesnaži kar tisoč litrov vode. To je količina vode, ki jo povprečen odrasel Evropejec porabi v petih dneh.

Poskrbite za pravilno odlaganje olja

Olje ohladite in ga zlijte v prejeto gospodinsko posodico za zbiranje odpadnega olja. Posodico z oljem odnesite na eno od lokacij uličnih zbiralnikov odpadnega jedilnega olja – lokacije so dostopne na spletni strani www.ojo.si, do katere lahko dostopate tudi prek pametnih telefonov. Na tej spletni strani je na voljo tudi navigacija, ki vas lahko popelje do izbranega uličnega zbiralnika.

Odpadno jedilno olje lahko oddate tudi v Zbirni center Cerknica v času obratovanja.

Ponedeljek: zaprto

Torek: v poletnem času od 12.00 do 18.00

Sreda, četrtek in petek: od 8.00 do 15.00

Sobota: od 8.00 do 12.00

Nedelja in prazniki: zaprto



SE SPOGLEDUJETE S PODJETNIŠTVOM?

**Brezplačno svetovanje, presoja in razvoj
podjetniških idej, viri financiranja**

Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva
Veliki otok 44b, 6230 Postojna

info@inkubator-perspektiva.si
031/257 222
FB: @inkubator.perspektiva
Instagram: pip.perspektiva
LinkedIn: Podjetniški Inkubator Perspektiva

**Vabljeni, da
skupaj ugotovimo,
kako vam lahko
pomagamo!**

Slivnica v izboru 30 vrhov za 30 let

Pohodništvo, planinarjenje in gornišтво so med najbolj priljubljenimi načini preživljanja prostega časa Slovencev. Zaradi tega je Urad Vlade RS za komuniciranje ob 30-letnici samostojne Slovenije skupaj s Planinsko zvezo Slovenije in Slovenskim gorniškim klubom Skala pripravil projekt 30 vrhov za 30 let. V spomin na zgodovinske dogodke v zadnjih tridesetih letih so bili v izbor vključeni vrhovi, ki so še posebej zaznamovali tudi obdobje osamosvajanja Slovenije. Izbor vrhov je prilagojen vsem generacijam. Med vrhove je bila uvrščena tudi Slivnica, na vrhu katere bo nameščen jubilejni žig. V bližnji okolici so bili izbrani vrhovi Veliki Snežnik, Nanos in Suhi vrh, Cesarski vrh, Krim, Goteniški Snežnik.

✍ Štefka Sebalj Mikše 📷 Ljubo Vukelič



Nov rekord Cerknjske transverzale

»Zmogla sva ... 55 km pekla in na koncu raj. **Jernej Žnidaršič** 5 ur 40 minut, jaz pa 6 ur 20 minut, razmere pa poletne ... In še malo heca – bolečina je trenutna, slava pa večna,« komentar **Izaka Hribarja Medena** po koncu rekordnega teka na Cerknjski transverzali (Cerknica–Veliki Javornik–Križna gora–Slivnica–Špička–Cerknica). Jernej Žnidaršič je v izjemnih petih urah in 40 minutah opravil s približno 2200 m višinskih metrov vzpona in spusta, kar je nov rekord Cerknjske transverzale. 📷 Facebook



Zasvinjanost

Na eni strani se obrezuje in čisti lipov drevored med Uncem in Rakekom starih, odpadajočih vej; hkrati se ga pomlajuje s sadnjo mladih lip, da bi ga ohranili našim zanamcem; na drugi strani pa se nekateri prav trudijo, kako bi ta drevored zasvinjali. V globok razmislek tistim, ki ga svinjajo, pošiljam nekaj posnetkov, nastalih v ponedeljek, 19. malega travna 2021. 📷 France Perko

90 let pa ni kar tako!

Pri vseh teh ukrepih in preprekah dostopa do starejših ljudi nam je uspelo dostaviti darilo in voščiti ob visokem jubileju gospodu **Miroslavu Lekšanu** z Otoka, ki je 9. aprila praznoval 90 let. Že več let je stanovalec doma starejših v Postojni, kjer ga varujejo pred okužbami in zanj lepo skrbijo. Skupaj z organizacijo Karitas Cerknica smo poiskali njegove sorodnike, ki so ga smeli obiskati in prenesti naše skupne pozdrave prav do Postojne. Vesel je bil darila in tega, da smo se spomnili nanj. Obiski in voščila naših prostovoljcev so namenjeni prav temu, da starejši občani v domovih niso pozabljeni. Skrbimo za socialno vključenost in ohranjanje stikov s krajinami prav z namenom, da ob tako pomembnih dogodkih niso sami. 📷 Nina Jerič



Član Ribiške družine Cerknica **Blaž Zalar** je ujel tega izjemnega krapa s težo 22 kg +. Tako velike ribe v Cerknjskem jezeru ni bilo ujete že kar nekaj let, zato kapo dol.

📷 Facebook Ribiške družine Cerknica



Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V aprilu so 90. rojstni dan praznovali **Ana Turšič** iz Bezuljaka, **Miroslav Lekšan** z Otoka in **Laura Juvancič** z Rakeka. Čestitke!



Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Tine Šubic

Čeprav je bila Tinetu fotografija, takrat še črno-bela, blizu že od otroštva, pa sta se spoprijateljila leta 2008. Novo poznanstvo se je rodilo iz sicer neljubega razloga. Tinetu je ponagajalo zdravje, zato se ni mogel več ukvarjati s športom, ki je bil njegov stalni spremljevalec.

Rekreativno se je ukvarjal z nogometom, košarko, bil je aktiven pohodnik, ribič. Energijo, ki je ni mogel več v tolikšni meri usmerjati v rekreacijo, je porabil za fotografiranje in učenje, kako pri tem postati čim boljši. Udeležil se je številnih tečajev, prebral veliko člankov o fotografiji, še danes pa za nasvet rad povpraša katerega od izkušenih fotografov. Ponosen je, da mu je kot popolnemu amaterju vendarle uspelo doseči neko raven kakovosti, kar so prepoznali tudi mnogi občani, ki jim Tinetova fotografija krasi stene stanovanj. »Vaja dela mojstra, če mojster dela vajo. To je rek, ki zagotovo drži, je pa dejstvo, da je sodobna tehnologija fotografom precej olajšala delo. Nismo več omejeni s 36 posnetki, veliko je odvisno od opreme, ki pa jo je treba znati uporabljati,« pripoveduje Tine.

Na vprašanje, kateri je njegov najljubši motiv, Tine brez obotavljanja odgovori, da je to Cerknjsko jezero. »Sem avtohton Notranjč, s tem se rad pohvalim. Rojen sem doma, v mrzli zimi, januarja 1960, v hiši, kjer še danes živim s svojo družino. Čeprav nas imajo za zaprte in ne vem še kakšne vse, pa sem ponosen na svoje korenine,« pripoveduje. Če bi vprašali Tineta, bi vse te lepote jezera, ki jih je spoznal že kot otrok, obdržal za lokalne prebivalce, in turistom ne bi na široko odpiral vrat. Seveda pa z njimi čudovite utrinke naših krajev rad deli prek fotografij. Prepričan je, da so njegove fotografije, ki jih tiska tudi na številne uporabne predmete, sicer odlična promocija.

Od nekdaj si je želel, da bi pripravil fotografsko razstavo. »Toliko slik se je nabralo, zato sem računal, da bom, ko bom upokojen, pripravil razstavo za domače, občane, v Cerknici,« pove. Vendar so se okoliščine spremenile in je svoje fotografije na ogled postavil že pred upokojitvijo, pa ne v domači Cerknici, kot je načrtoval. Avgusta 2019 je razstavljal v Univerzitetnem rehabilitacijskem centru (URI) Soča v Ljubljani. Zanimivo, da so mu zdravstvene težave namenile prvo samostojno razstavo z naslovom Lepote Notranjske s poudarkom na Cerknjskem jezeru in mu odprle pot do širšega občinstva. Obljublja, da si bo fotografije mogoče ogledati tudi v Cerknici, seveda takoj, ko bodo razmere to dopuščale. »Ne bom pa pozabil pripraviti tudi spremljevalnega programa z vsemi, s katerimi že leta odlično sodelujemo,« napoveduje Tine.

S Cerknjskim jezerom ga tesno povezuje tudi ribolov. Član Ribiške družine Cerknica je dvanajst

let, že od mladih nog pa »raubšicar«. »Nisi pravi ribič, če nisi najprej »raubšical,« je jasen. Na dogodivščine ob jezeru, povezane z ribolovom na črno, nočnim izlovom, čiščenjem mrež, ga vežejo lepi spomini in pravi, da te svobodne mladosti, ki je današnja mladina na žalost ne bo izkusila, ne bi zamenjal za nič na svetu. Se pa trudi, da bi ljubezen do narave priučil svojim vnukom, ki so, kot se nasmeje, spretni tudi že s tehnologijo. »Moj vnuček je edini, ki mu zaupam svoj fotoaparatus,« s ponosom pove.

Tine tudi skrbi, da je spletna stran cerknjske ribiške družine lepo urejena, obogatena z aktualnimi informacijami in fotografijami. »Ribištvo in ljubezen do fotografije sta se tako super povezala. Z veseljem urejam stran. Zakaj pa ne. To obiskovalcem in ribičem veliko pomeni. Še preden se pripeljejo na jezero, lahko pogledajo, kakšne so razmere,« pripoveduje Tine.

Tineta s fotoaparatom ne srečamo samo na Cerknjskem jezeru, ampak je reden gost družabnih prireditev v občini. Njegove fotografije so obogatile številne članke v lokalnih medijih, še danes pa jih z veseljem odstopi za objavo. Rad sodeluje in pomaga; če je le v njegovi moči. »V življenju se držim očetovega nasveta, da pomagaj ljudem, če jim lahko, drugače jih pusti pri miru, saj vsak v življenju nosi svoj križ.« Tine je gotovo eden od tistih, ki jih občani radi srečujemo, saj ima nasmeh, dobro voljo in prijazno besedo vedno na zalogi.



Zdaj zaori pesem o svobodi 2021

Letos mineva 80 let od ustanovitve Osvobodilne fronte (OF) slovenskega naroda, oboroženega odpora proti fašističnemu in nacističnemu okupatorju. Ustanovitev v noči s 26. na 27. april 1941 praznujemo kot državni praznik dan upora proti okupatorju.

V naši občini vse od prvih let osamosvojitve obeležujemo pomembne dogodke iz naše polpretekle zgodovine na prireditvi, ki smo jo za praznične dni poimenovali po istoimenski pesmi *Zdaj zaori pesem o svobodi*. Spominjamo se 24. aprila – dneva ustanovitve Notranjskega odreda; 27. aprila – dneva upora proti okupatorju; 1. maja – mednarodnega praznika dela; 4. maja – dneva osvoboditve Cerknice; in 9. maja – mednarodnega dneva zmage nad fašizmom in nacizmom. Te dogodke smo izbrali zato, ker pomenijo pomembne mejnike v naši polpreteklosti, pomenijo naš dolg do generacije naših staršev in dedov, hkrati pa po svoji vsebini odražajo naš svetovni nazor in odnos do aktualnih razmer v družbi. In ne nazadnje, ker imamo, tako kot v času oboroženega odpora, bogato kulturno življenje z izjemnimi pevskimi zbori, godbo, recitatorji iz osnovnih šol.

Letošnjo prireditev *Zdaj zaori pesem o svobodi* je pripravil organizacijski odbor pod vodstvom **Toneta Urbasa**, pozdravni nagovor je prispeval župan občine Cerknica **Marko Rupar**,



slavnostni govornik pa je bil predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Cerknica **Drago Frlan**. V programu so sodelovali Moški pevski zbor Tabor, **Bogdana Herman** in **Iztok Tori**, Nikolovski ter mladinski in otroški pevski zbor cerkniške šole, Komorni pevski zbor Fran Gerbič, učenci Podružnične šole »11. maj« Grahovo, Mešani pevski zbor Rak Rakek, Vokalna skupina Cluster, Godba Cerknica, trobilni ansambel Godbe Cerknica ter **Andreja Buh** in **Miha Razdrih**.

Zaradi ukrepov za preprečevanje epidemije covid-19 je bila prireditev predstavljena na lokalni televiziji TV Oron 24. in 27. aprila 2021, možno pa si jo je ogledati tudi na spletni strani Občine Cerknica.

Ob tej svečanosti smo izkoristili priložnost in podelili priznanji Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Srebrni plaketi za dolgoletno in uspešno delo pri utrjevanju zgodovinske resnice, ohranjanju vrednot NOB ter vestno opravljanje nalog praporščaka v krajevni organizaciji ZB NOB Loška dolina sta prejela naša člana **Branko Kovač** in **Franc Bavec**.



Odkrili trideset skeletnih grobov

Na območju izgradnje nove kolesarske steze, ki bo povezovala Cerknico in Dolenje Jezero, natančneje na odseku zahodno od današnjega pokopališča in cerkve sv. Janeza Krstnika, potekajo arheološka izkopavanja, ki jih izvaja ekipa podjetja Avgusta, d. o. o., iz Idrije. Na raziskani površini je bilo odkritih trideset skeletnih grobov, ki jih glede na sicer redke pridane – bronaste prstane in polmesečaste uhane – časovno umeščamo v zgodnjeresrednjeveško obdobje oziroma v 10. stoletje. Grobovi, razporejeni v treh vrstah, imajo značilno zgodnjekrščansko orientacijo vzhod–zahod, vsi pokojniki so bili položeni v preproste grobne jame tako, da je njihova glava na zahodu. Sklepamo, da je na lokaciji današnje pokopališke cerkve že takrat stala manjša kapela. Severno od grobov je bil odkrit starejši jarek, v katerem se je ohranil tudi del zidane konstrukcije. Najverjetneje gre za ostanek poznoantične kanalizacije. ■

✍ Ines Klokočovnik 📷 Ljubo Vukelič



Nogavični izziv

✉ Anita Gregorc 📷 arhiv VDC

V Varstveno-delovnem centru (VDC) Postojna, enota Cerknica, kljub vsem omejitvenim ukrepom poskušamo vsak dan posebej preživeti čim pestrejšje in kakovostnejše. V ponedeljek, 22. marca, smo se pridružili nogavičnemu izzivu in s tem obeležili svetovni dan Downovega sindroma. V VDC smo uporabniki in zaposleni prišli obuti v dve različni pisani nogavici ter se tako obuti sprehodili po Cerknici in ljudem delili lepe misli. S tem smo slavili drugačnost in edinstvenost vsakega posameznika ter pomagali širiti ozaveščenost, da je zaradi človeške individualnosti in različnosti naš svet lepši, barvitejši, zanimivejši in navdihujoč. ■



Fizio svetovalnica

✉ Katja Opeka 📷 Gordana Crepulja

Človeško telo je še vedno velika uganka. Nikoli ne vemo vsega o njem. V DEOS, Centru starejših Cerknica večkrat letno organizirajo strokovna predavanja, namenjena spoznavanju telesa, ki so prilagojena ravno stanovalcem. V aprilu so se s fizioterapevtko Katjo v okviru Fizo svetovalnice pogovarjali o sestavi človeške hrbtenice in njeni funkciji. Stanovalci so pokazali veliko zanimanja. Poudariti moramo, da tovrstne teme za starejše niso prezahtevne. Lahko jim jih približamo z domačo preprosto razlago, ki pa jo mora spremljati raznovrstno in številno slikovno gradivo. Telo s svojimi funkcijami vedno navdušuje, zato se stanovalci že veselijo naslednjega predavanja v centru starejših, ki pa bo na temo ramenskega obroča. ■



Odpiramo novo delovno mesto:

Prodajnik za tujino

- **PRIČAKUJEMO**
 - 2 leti delovnih izkušenj s področja prodaje na tujih trgih,
 - aktivno znanje angleškega in hrvaškega jezika,
 - zaželeno znanje nemškega jezika,
 - samostojna, komunikativna, proaktivna in dinamična oseba
 - samostojno iskanje novih poslovnih partnerjev v tujini
- **NUDIMO**
 - zaposlitev za nedoločen čas s poizkusnim obdobjem, enoizmensko delo,
 - timsko delo v uspešnem kolektivu
- **PRIJAVE**
 - Prijave in informacije na heda@alpod.si in na 01 707 14 02.
 - Več na www.Floor-Experts.si in www.alpod.si.

Odpiramo dve novi delovni mesti:

Skladiščnik

- **PRIČAKUJEMO**
 - zaključeno III. ali IV. stopnjo izobrazbe
 - zaželen opravljen izpit za viličarja,
 - poznavanje dela z računalnikom,
 - samoiniciativnost, komunikativnost ter timsko naravnost.
- **NUDIMO**
 - zaposlitev za nedoločen čas s poizkusnim obdobjem
 - enoizmensko delo
 - timsko delo v uspešnem kolektivu
 - redno plačilo
- **PRIJAVE**
 - Prijave in informacije na heda@alpod.si in na 01 707 14 02.
 - Več na www.Floor-Experts.si in www.alpod.si.

Avtorica: **Marija Hribar**

Po sledih rodbine Obreza

Kljub temu da so člani rodbine Obreza več kot dvesto let obvladovali Cerknico, danes o njih ne vemo veliko. Iz njihovega rodu je izšla cela vrsta cerkniških sodnikov in županov. Svoj vpliv in bogastvo so povečevali tudi s premišljenimi porokami.

Andrej Obreza je bil v 17. stoletju župan in sodnik, Andrej Obreza mlajši, Franc Obreza, Karel Obreza, Janez Nepomuk Obreza so tudi bili trški sodniki, prav tako je bil trški sodnik in v času Ilirskih provinc župan (Maire) Jožef Obreza, v 19. stoletju je bil Adolf Obreza župan, državni ter deželni poslanec; leta 1870 je organiziral cerkniški tabor.

Iz rodbine Obrezovih sta tudi duhovnika Jožef Ferdinand Obreza in njegov brat Frančišek Anton Obreza. Njun oče je bil Andrej Obreza, rojen leta 1678, mati pa Frančiška Marija, rojena Liebeneck.

Spregledane kamnite sledi

Marsikdo posesti na kamnitem obodu pri lipci na cerkniškem Taboru in prav tu išče prijetno senco v poletni vročini.



© Ljubo Vukelič

Morda sedi prav na mestu, kjer je vzidan sklepni kamen z letnico 1648 in inicialkama A in O, Andrej Obreza, rojen leta 1599, ki je bil v cerkniških župnijskih matičnih knjigah leta 1648 zadnjič omenjen kot župan (suppanus), leta 1649 pa prvič kot sodnik (judex).

Na stičišču Ceste 4. maja in Ceste v Dolenjo vas stoji Meletova hiša, ki ima v spodnjem vogalu vzdano kamnito preklado; prvotno je bil to zgornji del kamnitega portala, z inicialkama J in O ter letnico 1836.



© Marija Hribar

Iz franciscejskega katastra iz leta 1824 je razvidno, da je imel Jožef Obreza (1783–1852) v tem predelu Cerknice gospodarsko(a) poslopje(a).

Na portalu na Partizanski cesti 17, ki je bil v eni izmed prejšnjih številnih Slivniških pogledov že predstavljen, so inicialki J(ožef) O(breza) in letnica 1814, na spodnji strani sklepnika pa zapis: Popravljen 1854 Ant(on) Obresa. Anton, rojen leta 1789, je bil Jožefov brat. Jožef, rojen leta 1783, je umrl aprila 1852. Ker očitno ni imel naslednika, se je iz Gorice v Cerknico preselil takrat še mladoletni Adolf Obreza (1834–1886),

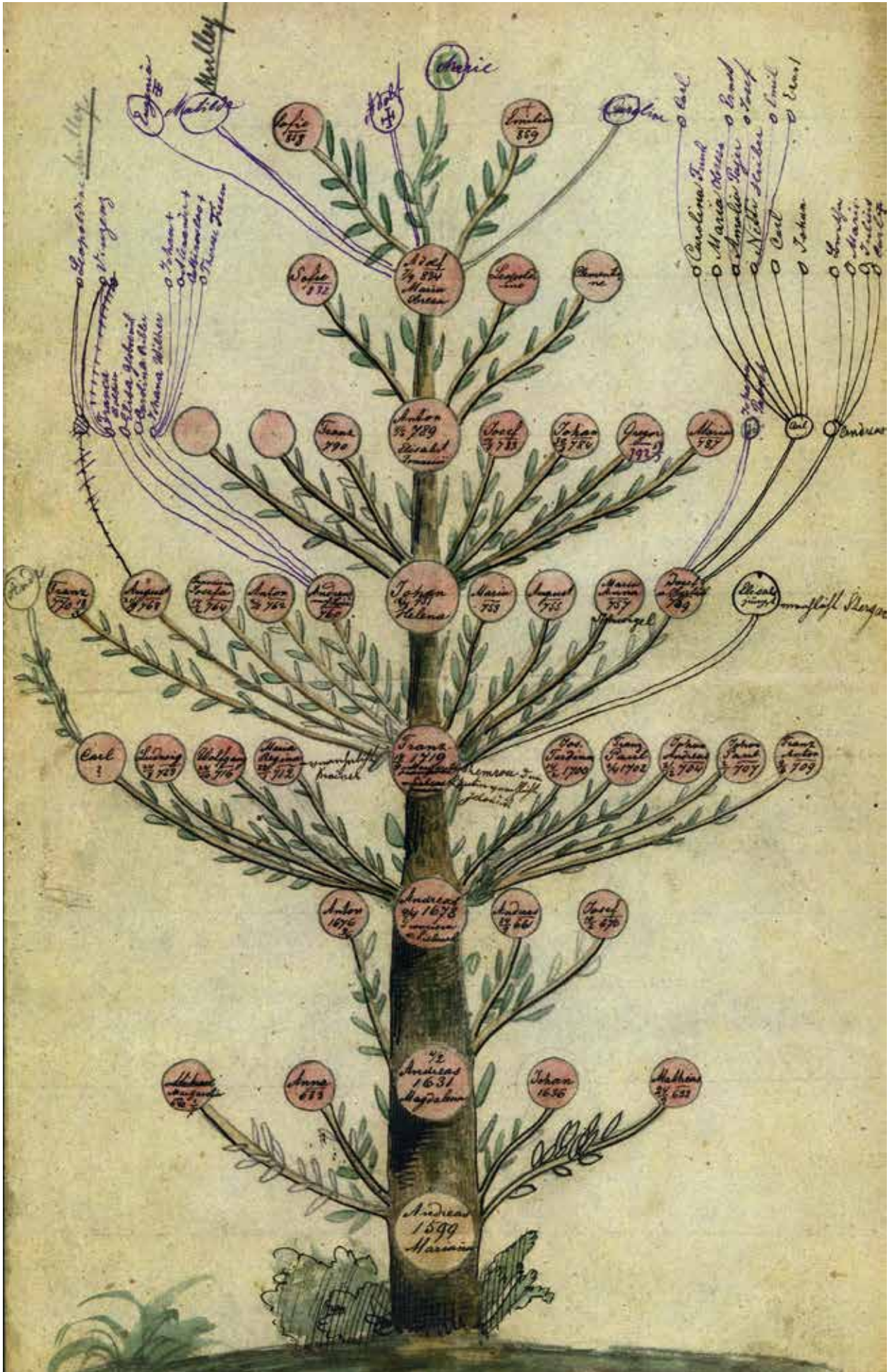


© Valentin Schein

sin Antona Obreze, saj je po stricu Jožefu podedoval hišo in posestvo. Adolfova mama pa je bila Elizabeta Tomasini.



© Valentin Schein



Mogočno drevo družine Obreza (dokument iz Arhiva Slovenije)

Zadnji dom

Na cerkniškem pokopališču ima mogočna grobnica Obrezovih v zatrepu nad vrati v trikotniku pozlačeno božje oko, obdano s sončnimi žarki, pod tem pa napis Od Janeza Obresa hiše ... Na plošči v notranjosti so napisani: Jožef Obreza, Eugenija in Adolf Obreza, ki sta umrla v prvem letu starosti, ter Adolf in Marija Obreza.

Hčerke Adolfa Obreze

Adolfove hčerke so se omožile v imenitne družine. **Zofija Obreza** (1857–1939) se je leta 1875 poročila s cerkniškim posestnikom in trgovcem Francem Šerkom (1851–1929).

Emilija Obreza (1859–1884) se leta 1881 poroči z dr. Francem Hočevarjem (1853–1919), matematikom in fizikom iz Metlike. Bil je asistent na dunajski tehniški visoki šoli, gimnazijski profesor v Innsbrucku od leta 1879 do 1891, nato profesor na Tehniški visoki šoli v Brnu ter redni profesor na strojni fakulteti v Gradcu, kjer je bil večkrat izvoljen za dekana. **Marija Obreza** (1862–1936) se leta 1884 v cerkniški cerkvi poroči z gospodarstvenikom



© Marija Hribar

in politikom Jožefom Lavrenčičem (1859–1936) iz Postojne. Leta 1910 se iz Ljubljane preselijo v Postojno, kjer je bil leto kasneje izvoljen za podžupana, naslednje leto pa za župana, 1913. leta je bil izvoljen na liberalni listi za deželnega poslanca v okraju Postojna, Vrhnika, Lož, a je bila njegova izvolitev čez dobra dva meseca razveljavljena. Na prvih volitvah v poslansko zbornico

na listi Jugoslovanske narodne stranke v goriškem okrožju je bil leta 1921 izvoljen za državnega poslanca takratne Julijske Benečije.

Karolina Obreza (1864–1907) se leta 1886 v Cerknici poroči z dr. Martinom Travnerjem (1853–1923) iz Braslovč, ki je leta 1880 nastopil službo kot praktikant pri višjem sodišču v Gradcu, od leta 1895 je bil namestnik državnega tožilca v Novem mestu, 1899 imenovan za deželnega sodnega svetnika, 1909 za višjega sodnega svetnika, leta 1920 pa za dvornega svetnika. **Matilda Obreza** (1868–1923) se leta 1890 v cerkniški cerkvi poroči s Karlom Mulleyjem (1858–?) iz Senožeč, ki je služboval kot pomočnik okrajnega sodnika v Postojni, 1891 je bil imenovan za okrajnega sodnika na Vrhniki, pozneje je postal svetovalec deželnega višjega sodišča na Vrhniki. Bil je solastnik graščine Mirna na Dolenjskem in pooblaščen zastopnik premogovnika Mirna. Bil je nečak in glavni dedič Josipine Hočevar.

Viri

1. AS 176 Franciscejski kataster za Kranjsko
2. AS 817 Arhivski popis rodbine Obreza
3. Arhiv župnije Cerknica
4. <https://www.slovenska-biografija.si>

In memoriam:

Vladimir Premrov (1934–2021)



© Ljubo Vukelič

Vladimir Premrov se je rodil leta 1934 v Martinjaku, kjer je 24. aprila 2021 tudi preminil. Otroštvo je preživel v Martinjaku, od koder je leta 1941 zaradi vojne odšel v Ljubljano. Na Fakulteti za elektrotehniko je zaključil študij

smer elektro – šibki tok in pozneje je vrsto let živel na Dunaju, kjer je bil zaposlen kot inženir elektrotehnike pri podjetju Siemens. Ko se je upokojil, se je za stalno vrnil v Martinjak, kjer je preživel jesen svojega življenja.

Vladimir Premrov je bil vrsto let aktiven član Agrarne skupnosti Martinjak, po denacionalizaciji pa lastnik martinjske stolarne, ki je nastala iz parne žage, katere lastnik in ustanovitelj je bil njegov oče.

Polona Otoničar Pakj

Popravek

V rubriki »Notranjska, obujena in dragocena« smo v članku Od nočnih čuvajev do hišnih zavarovalnih tablic avtorice Marije Hribar pri fotografiji Valentina Scheina objavili napačen podnapis. Fotografija prikazuje hišno zavarovalno tablico zavarovalnice Avstrijski Phönix. Za napako se opravičujemo. ■

Uredništvo



© Valentin Schein

Želite igrati v najboljšem pihalnem orkestru?



V šolskem letu 2021/2022 se pridružite učenkam in učencem v Godbeni šoli!

Preizkus glasbene nadarjenosti bo v petek, 11. junija, in v petek, 18. junija, od 18.00 do 19.00 v prostorih Kulturnega društva Godba Cerknica, Gerbičeva 19, Cerknica.

Prednost pri vpisu imajo inštrumenti – klarinet, trobenta, rog, evfonij, tuba, pozavna.

Preizkus obsega pesmico po lastni izbiri ter ritmični in melodični preizkus.

Godba Cerknica je kulturno društvo z dolgoletno tradicijo neprekinjenega delovanja in glasbenega ustvarjanja ter spada med najboljše pihalne orkestre v državi. Godbena šola deluje že od leta 2007 in je omogočila mnogim mladim glasbenikom, da razvijejo svoj glasbeni talent in se vključijo v igranje v orkestru. Številni izmed njih uspešno nadaljujejo študij na srednji in akademski stopnji.

Prosto delovno mesto



Zavarovalnica Zavarovalnica Triglav, d. d., vabi k sodelovanju

Zavarovalni zastopnik ali pomožni zavarovalni zastopnik (m/ž)

OPIS DELOVNEGA MESTA:

- pridobivanje novih strank in skrb za obstoječe stranke;
- izvajanje prodajnih in poprodajnih aktivnosti (kontaktiranje, svetovanje, sklepanje zavarovanj, pomoč pri prijavi škod...);
- skrb za realizacijo prodajnih planov;
- sodelovanje z ostalimi oddelki z namenom zagotavljanja kvalitete storitev.

LOKACIJA DELA:

Območje Cerknice

OD KANDIDATOV PRIČAKUJEMO:

- srednješolsko izobrazbo ekonomske ali druge ustrezne smeri (V. stopnja)
- dovoljenje AZN za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja (pogoj pri zavarovalnih zastopnikih)
- vozniški izpit B kategorije
- poznavanje dela z ustreznimi programskimi orodji
- samostojnost in samoiniciativnost
- komunikacijske sposobnosti

IZBRANEMU KANDIDATU NUDIMO:

- ustvarjalno delovno okolje
- strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje
- samostojno in dinamično delo
- stimulativno nagrajevanje
- varno zaposlitev

Delovno razmerje z izbranim kandidatom za delovno mesto zavarovalni zastopnik bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in šestmesečnim poskusnim delom.

Delovno razmerje z izbranim kandidatom za delovno mesto pomožni zavarovalni zastopnik pa bomo sklenili za določen čas, s polnim delovnim časom ter z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.

PRIJAVA NA:

<https://www.triglav.eu/sl/karierna-pot/zaposlitev-na-triglavu/kako-lahko-postanem-triglavan/prosto-delovno-mesto/recruitment-a0n1i00007akhbea4>

ROK ZA PRIJAVO

9. 5. 2021

topdom
mfm intarzija 30 let

Naj bo vaš dom najlepši!

TOP PONUDBA
kritin • fasad • keramike • kopalniške opreme

Hvala, ker z nami gradite **že 30 let!**

GRADBENI CENTER
MFM INTARZIJA • PRESTRANEK

Kako smo se šli zemljo krast 1914–1926

»Kapitulacija, Naša delegacija je sprejela italijanske zahteve. Sramotni sporazum je podpisan. Slovenec nima sreče. Naše mile Gorice ni več, Soča z vsem svojim območjem je zaslužnjena ptica v kletki, naš ponosni Kras mora trpeti zaničevano laško trobojnico, naš predobri rod v Istri mora še naprej čakati na svobodo. Naš Trst je obsojen v uboštvo. Italija je zmagala,« je v petek, 12. novembra 1920, pisalo na prvi strani ljubljanskega časnika Jutro, ko je s podpisom Rapalske pogodbe Kraljevina Italija skoraj tretjino slovenskega ozemlja priključila k svoji državi.

Velika vojna

Londonski sporazum, tajno podpisan meddržavni vojaški sporazum, je bil podpisan dne 26. aprila 1915 v Londonu med Združenim kraljestvom (Anglijo), Francijo, Rusijo in Kraljevino Italijo. S podpisom sporazumoma se je Kraljevina Italija zavezala napovedati vojno centralnim silam. Ob vojaški zmagi bi Kraljevina Italija v zameno dobila ozemlja dotedanje Avstro-Ogrske: Trento, Trst, Gorico, Dolino Soče, del Notranjske, Istro, protektorat nad Albanijo, velik del današnjih grških otokov, Zadar in dele Dalmacije, ter nekatere dele nemških kolonij v Aziji in Afriki.

Londonski sporazum je bil razveljavljen z novo podpisanim Versajskim sporazumom (Sporazum o miru – Treaty of Peace) 28. junija 1919 v francoskem Versaju (Versailles). S sporazumom se je tudi uradno končala prva svetovna vojna, katere povod in začetek je bil atentat na avstro-ogrskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegovo ženo v Sarajevu 28. junija 1914. Atentator Gavrilo Princip, po rodu Srb, rojen v Bosni, je oba ubil, atentat pa je bil povod za začetek prve svetovne vojne. Avstro-Ogrska je po posvetu z zaveznico Nemčijo 28. julija 1914 napovedala Srbiji vojno in vpoklicala vojsko, ker Kraljevina Srbija ni izpolnila njenih desetih zahtev.

Srbija tudi ni hotela izpolniti zahteve, da začne sodno preiskavo proti organizatorjem atentata na prestolonaslednika v Sarajevu, ki so po atentatu prešli v Srbijo. Srbija je bila prepričana, da napada avstro-ogrske vojske ne bo, prav tako je pričakovala vojaško pomoč Cesarske Rusije.

V juliju in avgustu so sledile vojne napovedi in mobilizacije in Evropa se je znašla v totalni vojni, ki je terjala prek 20 milijonov življenj med vojaki in civilnim prebivalstvom.

Ozemeljski interesi

Podpis mirovne pogodbe po končani prvi svetovni vojni 28. junija 1919 v znameniti Zrcalni dvorani Versaillesa. Predsednik ZDA Thomas Woodrow Wilson je na Versajski mirovni konferenci delno podprl južnoslovanske interese in zavrnil italijanske ozemeljske zahteve po celotnem ozemlju Dalmacije, vendar soglašal, da del Notranjske, Slovensko primorje in Istra s Pulo pripadajo Kraljevini Italiji.

Prav gotovo je bil interes Kraljevine Italije po novih ozemljih tisti, zaradi katerega je 23. maja 1915 vstopila v boje prve svetovne vojne, čeprav se je še 10. maja 1915 z Avstro-Ogrsko pogajala, da bi v zameno za ozemlje v Alpah in Padski nižini, Soči, Istri in Dalmaciji vstopila v vojno na

strani Avstro Ogrske in Nemčije. Ampak podpisane obljube v Londonskem sporazumu en mesec prej so bile bolj vabljive in z ozemlji bolj radodarne.

Na mirovni konferenci je bilo dogovorjeno, da bosta potek meje reševali Kraljevina Italija in Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS) in dogovor podpisali kot pogodbo, ki jo danes poznamo kot Rapalsko pogodbo. Leta 1920 načrtana Rapalska meja je bila za Slovence veliko slabša od meje, določene v Londonskem sporazumu iz leta 1915, in kot je rekel tedanji pogajalec Kraljevine Italije Carlo Sforza: »Rapalska meja je bolj popolna, kot jo je imel nekdanji rimski imperij.«

Komisija za razmejitev

Obe državi, takrat še kraljevini, sta zavezali, da bosta ustanovili mešano komisijo za razmejitev, ki bo poskrbela za dogovorjen geodetski izris meje in postavitve mejnikov v naravi. Komisija se je imenovala Komisija za razmejitev meje med Kraljevino Italijo in Kraljevino S.H.S. (Commissione italo – s.h.s. per la delimitazione dei confini fra il Regno d'Italia e il Regno S.H.S.) in je bila ustanovljena 23. februarja 1921 v Ljubljani. Na prvem skupnem zasedanju v Ljubljani so se dogovorili, da se italijanska vojska umakne iz naselij Logatec, Planina, Unec in Rakek ter iz Soriške doline in naselja Sorica, ki ga je zasedla italijanska vojska po podpisu premirja med Avstro-Ogrsko in zahodnimi zavezniki, ki je bilo podpisano 3. novembra 1918.

Drugi sestanek komisije je bil v Benetkah 22. in 23. aprila 1921, kjer so se dogovorili za postavitve meje na nespornih odsekih ter tudi o tehničnih pravilih postavitve meje v naravi. Najbolj sporni mejni odseki, ki jih je komisija prepustila reševanju obema državam, so bili Peč, Možic, Vršič, območje Triglava, Prehodavcev in Doline sedmerih jezer ter tudi območje Snežnika pri Leskovi dolini do Korit oziroma gozdov družine Schönburg-Waldenburg, ki so pripadali posestvu gradu Snežnik. Na vseh drugih nespornih odsekih meje je bila meja trasirana v letih 1921 in 1922. Spor okoli meje pri gradu Haasberg v lastništvo rodbine Windischgrätz je bil rešen na ravni obeh kraljevin, saj naj bi po prvotni razmejitvi grad moral biti v Kraljevini SHS.

Ob določitvi meje v naravi je prišlo do več resnih meddržavnih sporov. Najbolj znan je spor o določitvi meje na Triglavu, saj je Italija zahtevala, da vrh Triglava pripada Kraljevini Italiji. Spor je pripeljal tako daleč, da so člani

komisije Kraljevine SHS predlagali in zahtevali, da se o mejnem sporu obvestili Švico kot državo, ki sta jo obe državi določili kot glavnega mediatorja za spore, nastale ob določitvi meje na terenu. Na zasedanju mejne komisije od 4. do 10. avgusta 1924 je prišlo tudi do dogovorov za razmejitev spornih odsekov meje. Nerešena sta ostala le še odseka meje pri Ratečah in Planini, komisija je ponovno razmejitev prepustila vladam obeh držav in svoje delo končala leta 1926.

Dolžina rapalske meje od tromeje med Avstrijo, Kraljevino Italijo in Kraljevino SHS na gori Peč pri Ratečah do meje s Svobodno državo Reka (Stato libero di Fiume) je znašala 244,5 km. Po priključitvi Reke Kraljevini Italiji 27. januarja 1924 pa je bila meja dolga nekaj manj kot 264 km.

Kartografsko pripravo mejnih kart je opravil italijanski Vojaški geografski inštitut iz Firenc (Istituto geografico militare), ki je izdelal podrobne geodetske karte mejnega področja z vrisanimi in oštevilčenimi mejniki s številko sektorja in številko kamna. Karte so bile izrisane v merilu 1 : 5000 in dvojezične. Za celotno mejo je bilo izdelanih 84 geografskih kart. Ko je bila meja dogovorjena na papirju, so jo tudi uradno označili na terenu z mejniki (it. Cippo). Meja med vrhom Peč pri Ratečah do meje s Svobodno državo Reka je bila razdeljena na sedemdeset sektorjev, ki so jih ločevali glavni mejniki – mejniki prvega reda (cippo principale), oštevilčeni z arabskimi številkami od 1 do 70; sedemdeseti je bil postavljen šele leta 1924. Po priključitvi Svobodne države Reka leta 1924 Kraljevini Italiji je celotna mejna črta med vrhom Peč in Jadranskim morjem pri izlivi Riječine v morje znašala 264 km. Na reškem delu je bilo postavljenih še devet glavnih ter 590 mejnikov drugega reda. Skupno je tako mejo označevalo 79 glavnih (sektorskih) mejnikov ter 5098 sekundarnih, skupaj 5214 mejnikov.

Za označitev meje na terenu so bile uporabljene štiri vrste mejnikov:

Posebni mejnik (termini speciali) je bil postavljen na vrhu gore Peč na začetku tromeje med Avstrijo, Kraljevino Italijo, Kraljevino SHS.



Glavni mejnik (Confini principale), sektorski mejnik številka 53 na Javornikih (© Valentin Schein)



Mejniki drugega reda (termini secondari) številka 52 LIX na Javornikih (© Valentin Schein)



Mejnik drugega reda, zgornja ploskev z vrisanimi smerni meje in smer severa (© Valentin Schein)

Glavni mejniki (Confini principale). Velikost mejnega kamna meri 41 x 41 cm, njegova višina pa je 120 cm z dobro vidno zaporedno arabsko številko sektorja na obeh straneh mejnika, obrnjenih proti poteku meje, ter črko »I« in letnico 1920 na strani meje proti ozemlju Kraljevine Italije ter črkami »SHS« ter letnico 1920 na strani Kraljevine SHS, po letu 1929 pa je bil napis »SHS« nadomeščen s črko »J« tako, da so s cementno malto izravnali obe črki »S« in črko »H« spremenili v črko »J« proti ozemlju Kraljevine Jugoslavije.

Mejniki drugega reda (termini secondari) so bili manjši, visoki od 50 do 60 cm. Postavljeni so bili med glavnimi mejniki (termini principali) oziroma med sektorskimi kamni. Mejniki drugega reda so bili postavljeni v vidni razdalji tako, da so bili dobro vidni ter od nekaj deset do sto metrov narazen. Na strani, obrnjeni proti mejni črti, so bili označeni z arabsko številko sektorja, pod njo pa je bila zaporedna številka mejnega kamna zapisana z rimskimi številkami. Velikost sekundarnega mejnega kamna meri 18 x 24 cm. Na vršni (zgornji) ploskvi mejnika so imeli vtisnjeno črto, ki je kazala proti predhodnemu in naslednjemu mejnemu kamnu. Prav tako je bila na zgornji ploskvi mejnika vtisnjena tudi puščica, ki je kazala proti severu. Zato lahko rečemo, da je vsak mejni kamen nekaj posebnega in enkratnega – s svojo številko sektorja, zaporedno številko kamna, označbo obeh kraljevin, pod njimi letnico 1920 ter na zgornji ploskvi vtisnjenim potekom meje in s puščico, označeno severno smer neba. Vsak sektor ima različno število mejnikov drugega reda. Koliko jih je do danes ohranjenih, ne vemo, verjetno pa okoli polovice vseh.

Posebni mejniki (termini speciali) so bili postavljeni na predelih, kjer so mejo prečkale cestne ali železniške komunikacije, nekateri med njimi so ohranjeni še danes. Posebni mejniki so vidni v Malnih pri Planini, ob cesti pri gradu Haasberg, ter na gozdni cesti Bički lazi–Obramc, nekoliko manj znana pa sta mejna kamna ob železniški progi med Postojno in Rakekom. Posebni mejniki so visoki



Mejnik drugega reda z dobro vidnim napisom SHS, prenovljenim v »J« – Kraljevina Jugoslavija po letu 1929 (© Valentin Schein)

1,5 m, kvadratne oblike in merijo 60 x 60 cm s posnetimi robovi ter imajo na strani, ki je obrnjena proti Kraljevini Jugoslaviji, črko »J«, na strani, ki je obrnjena proti Kraljevini Italiji črko »K«, na straneh, obrnjenih proti mejni črti, pa oznako sektorja in zaporedno številko kamna. Na vršni (zgornji) ploskvi mejnika so imeli tudi vtisnjeno črto, ki je kazala proti predhodnemu in naslednjemu mejnemu kamnu. Prav tako je bila na zgornji ploski mejnika vtisnjena tudi puščica, ki je kazala proti severu.

Na razmejitvenih kartah in na terenu so za naše področje pomembni naslednji sektorji:

Planina–Unec Hribce sektor 49 število sekundarnih mejnih kamnov CLXXVI (176)

Unec Hribce–Skrajnik Zelše, sektor 50, število sekundarnih mejnih kamnov CXII (112)

Skrajnik Zelše–Javornik Poljane, sektor 51, število sekundarnih mejnih kamnov XCI (91)

Javornik Poljane–Javornik Čela, sektor 52, število sekundarnih mejnih kamnov LX (60)

Javornik Čela–Javornik Suhi vrh, sektor 53, število sekundarnih mejnih kamnov XLVIII (48)

Javornik Suhi vrh–Kozlovka, sektor 54, število sekundarnih mejnih kamnov XL (40)

Kozlovka–Špeharjev laz, sektor 55, število sekundarnih mejnih kamnov XLIII (43)

Špeharjev laz–Velki vrh, sektor 56, število sekundarnih mejnih kamnov L (50)

Veliki vrh–Bički lazi, sektor 57, število sekundarnih mejnih kamnov LXXX (53)

Bički lazi–Leskova dolina, sektor 58, število sekundarnih mejnih kamnov CXLV (145)

Leskova dolina–Vavkovec, Cifre, sektor 59, število sekundarnih mejnih kamnov LXXXVI (86)

Vavkovec–Paravičeva miza, sektor 60, število sekundarnih mejnih kamnov LXXXII (82)

Paravičeva miza–Čabranska polica, sektor 61, število sekundarnih mejnih kamnov LXXXVI (86)

Na območju med Planino in Snežnikom je bilo 13 mejnih sektorjev, med njimi pa 1072 sekundarnih mejnih kamnov oziroma skoraj ena petino vseh mejnih kamnov Rapalske meje.

In mnogo let po tem je bila med najstniki priljubljena igra z imenom »gremo se zemljo krast«. Nekateri se še spomnite v prašno makadamsko cesto zarisanega kroga, razdeljenega na več držav, in lesenega klinčka, ki je služil ciljanju in zarisovanju novih državnih meja v krogu. Igra se je končala, ko je eden izmed igralcev pokradel in zasedel vso zemljo v krogu ali ko so se sodelujoči v igri med seboj skregali in zlasali.

Literatura:

1. Spletna stran rapalskameja.si
2. Tomaž Pavšič; Ob stari meji, 1999



Posebni mejniki (termini speciali) ob gozdni cesti nad Bičkimi lazi, številka 53 LVII (© Vika Zabukovec)

Avtorica: **Marija Hribar**

Dr. Milan Šerko (1881–1965): ob 140. obletnici rojstva

Cerkničan. Naravoslovec, botanik, doktor filozofije, gimnazijski učitelj. Dejaven v Narodni čitalnici. Soustanovitelj društva »Zoo«, ki si je prizadevalo za ustanovitev živalskega vrta v Ljubljani.

Milanov oče Franc Šerko (1851–1929) je bil cerkniški posestnik, lesni trgovec in gostilničar, mama Zofija (1857–1939) pa je bila prav tako iz pomembne cerkniške družine Obrezovih. Milanov brat Alfred (1879–1938) je bil psihiater, dekan Medicinske fakultete in rektor Univerze v Ljubljani.

Milan Šerko je v Cerknici obiskoval štirirazredno šolo, nato pa šolanje nadaljeval na ljubljanski gimnaziji. Na Filozofski fakulteti dunajske univerze je od leta 1902 do 1907 študiral naravoslovje, obiskoval je vaje in predavanja iz botanike ter zoologije pa tudi iz kemijskih, fizikalnih in geoloških predmetov; poslušal je tudi posamezna predavanja iz zgodovine filozofije, pedagogike, psihologije, nemške literature in slovanske skladnje. 22. maja 1906 je bil promoviran za doktorja filozofije. Šerka je zanimalo tudi področje mineralogije, zato je v zimskem semestru 1906/1907 obiskoval predmet Kristalografske in mineraloške vaje za začetnike. Njegova disertacija Vergleichend-anatomische Untersuchung einer interglazialen Konifere je bila objavljena leta 1909 v znanstveni reviji Österreichische botanische Zeitschrift.

v Novem mestu, kjer je bil na občnem zboru leta 1920 izvoljen za predsednika. Leta 1921 je postal učitelj na II. državni gimnaziji v Ljubljani, kjer je vodil krožek »Priroda«, ki je imel svoj živalski in botanični vrt.

Društvo »Zoo« v Ljubljani

V Ljubljani je bilo že leta 1926 ustanovljeno Društvo »Zoo« z namenom urediti in vzdrževati živalski vrt, ki bi bil nedvomno lepa kulturna pridobitev mesta; obsegal naj bi vse živalske vrste vretenčarjev, ki živijo v Sloveniji, torej vse ribe, amfibije, reptilije, ptice in sesalce. Gonilna sila v Društvu »Zoo« so bili trije Cerkničani iz družine Šerko: univerzitetni profesor dr. Alfred Šerko, predsednik društva; gimnazijski profesor dr. Milan Šerko, podpredsednik društva; ter študent medicine Alfred Šerko kot odbornik. Društvo je prosilo ljubljansko mestno občino, da mu odstopi tivolski ribnik z okolišem, nato pa je izdelalo načrte za ureditev zoološkega vrta. Člani društva so se zavedali, da je pot še dolga, za prvo silo pa so hoteli zgraditi samo en paviljon, v katerem bi prezimovale živali. Skoraj vse društvene živali so sicer prezimovale



Nagrobni spomenik, narejen po načrtih arhitekta Jožeta Plečnika, na viškem pokopališču. Zadnji dom Milana Šerka in njegove žene Angele, Alfreda Šerka (1879–1938), Alfreda Šerka ml. (1910–1948) in Alojzije Šerko, rojene Windischer. (© Marija Hribar)

Službovanje

Jeseni 1908 je Milan Šerko začel poučevati na Gimnaziji v Novem mestu; najprej kot suplent (pripravnik), nato provizorni učitelj (učiteljev namestnik), pozneje pa kot učitelj prirodropisa, fizike in matematike. Leta 1912 se je poročil z županovo hčerko, učiteljico Angelo Zurc. Mirna leta je prekinila prva svetovna vojna, saj je leta 1914 prevzel poveljstvo tretjega bataljona pri 27. pehotnem polku, naslednje leto pa postal častnik na železniški postaji Podmelec. Šerko je bil dejaven tudi v Narodni čitalnici

v velikem cvetličnjaku ob Miklošičevi cesti. V glasilu Učiteljski tovariš so pozvali, da »se prične tudi na šolah lokalna gojitev živali in rastlin. Zakaj bi učenci ne gojili na šolah ptičk, kač (nestrupenih), žab, rib gosenic itd. in opazovali način njihovega življenja in razvoja.« Društvo »Zoo« si je v kratkem času pridobilo veliko članov in podpornikov ter si ustvarilo sicer majhen, a pester živalski vrt, v katerem so bile zastopane skoraj vse naše divje živali. Društvo je nepričakovano razpadlo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in nerazumevanja mestnih oblasti.

Avtor: **Blaž Knez**

Mirko Javornik (1909–1986)

Natanko pred 35 leti je v Washingtonu umrl Cerknčan, svetovljan, predvsem pa zaveden Slovenec in nosilec ideje o slovenski državnosti Mirko Javornik. V delavsko revščino Svinjskega riglja se je rodil leta 1909. Osnovno šolo je obiskoval v Cerknici, šolanje nadaljeval v Ljubljani in nato že začel odhajati v svet.

Že v mladih letih je mnogo potoval po Evropi, pa tudi širše. Odločil se je za svobodni pisateljski poklic in se že v mladih letih uveljavil kot esejist, potopisec, poročevalec, novelist, urednik in prevajalec. Bil je med slovenskimi najobetavnějšími mladimi literati. Kmalu je postal urednik dnevnika Slovenski dom, po vojni pa je bil urednik poročil na zavezniškem Radiu Trst II. Po odhodu v ZDA se je Javornik zaposlil pri ameriški vladi kot jezikovni strokovnjak in sodelavec službe za stike z javnostmi za goste iz Jugoslavije. V knjižni obliki je izdal dva izbora svojih del (Pero in čas I; Pero in čas II). Ob avtorjevi stoti obletnici rojstva pa je izšel še Pibernikov izbor Javornikovih del z naslovom Razdalje. V domačem okolju je nanj opomnil že Janez Kebe, saj je Javornikov opis Cerknškega jezera, iz katerega veje pisateljeva ljubezen do domače zemlje, postavil

v sam uvod svoje knjige Cerknško jezero in ljudje ob njem. Kebe je v omenjeni knjigi objavil tudi oris Javornikovega življenja in dela ter citate nekaterih njegovih del.

Javornik se je z izkušnjo delavskega okolja že v srednji šoli poskusil v pisanju pesmi in proze. Ob mladostnem soočenju z zaledjem Soške fronte se je začel razvijati v socialno čutečega pisatelja, ki je težnjo »človek človeku volk« zamenjeval z iskanjem človeka v človeku. Posebej je bil občutljiv na postavljanje krivične meje po sredi narodnostnega ozemlja in raziskoval različne meje v človeku samem. Njegova dela so postajala vse kompleksnejša. Najobsežnejši pa je potopisni roman Pomlad v Palestini, ki je bil leta 2014 ponatisnjen. Javornikov značaj in njegov odnos do političnih prevzemov umetnika se dobro izražata v njegovi črtici Srečanje s Cankarjem. Med vojno je izšla tudi njegova znamenita knjiga Črne bukve.

Ob koncu vojne je iz političnih razlogov zapustil domovino in si nekaj prvih let služil kruh kot prevajalec pri zavezniških poveljstvih v zamejstvu. Ob svojem uredniškem delu v Trstu je



Fotografija iz knjige Pero in čas II (© Zdravko Pfeifer)

vodil dramski oddelek radia, bil napovedovalec, igravec, pevec pri radijskem zboru, sestavljal in vodil je različne radijske oddaje. Pomembno je prispeval k utrditvi slovenske narodne manjšine na Tržaškem in Goriškem.

Vsak Slovenec naj živi slovenstvo: »Tudi narod, posebno majhen narod, lahko živi, samo če imajo vsi posamezniki, ki ga sestavljajo, voljo do življenja; in zmaguje, to je v zgodovini in bodočnosti obstaja, če imajo njegovi pripadniki pravo spoznanje in pa pogum, da potem spoznanju kot celota žive in delajo ... Majhen narod je kakor majhna družina, v kateri morajo delati vsi, če hoče živeti.« In pomislek o majhnosti: »Majhen je tisti, ki se ima za majhnega. Narod, ki je v najhujših razmerah in v vednem suženjstvu vstvaril sorazmerno toliko, kakor so drugi, večji, v stoletjih svobode ter je bil tudi v tem sestavina evropskega

sveta, tak narod greši nad seboj, če si dovoli dopovedovati, da je majhen. Majhni so kvečjemu ljudje, ki te njegove veličine ne vidijo.« Poleg Javornikove velike ljubezni do našega cerknškega okolja, ki se kaže v njegovih epskih opisih lepote in značilnosti, je tokrat Mirko Javornik v središču naše pozornosti zaradi obletnice slovenske osamosvojitve. Ob spletni pregledni razstavi Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) slovenskih osamosvojitvenih misli z naslovom Sanje imajo to čudno lastnost, da se včasih uresničijo, lahko Javornikovo ime najdemo med pionirji, ki so si Slovenijo kot samostojno in neodvisno državo predstavljali in želeli, jo vneto zagovarjali, se zanjo trudili in jo živeli. Sicer je Mirko Javornik leta 1951 v zborniku Tabor Jugoslavijo označil kot umetno tvorbo, ki ji je usojeno propasti, samostojno slovensko državo pa kot edino možno alternativo. Trideset let življenja v naši samostojni državi postavlja Mirko Javornika med pomembne Slovence in spodobi se, da Cerknčani njegovo domoljubje in ljubezen do slovenskega jezika bolje poznamo.

Avtor: **Lucjan Batista** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Senčenje prostorov

Objekti z velikimi steklenimi površinami so ena od značilnosti moderne arhitekture. Steklene površine omogočajo večje koriščenje dnevne svetlobe in kakovostnejše bivanje. Steklene fasade na objektih pa imajo nekaj pomanjkljivosti.

Običajno zastekljene površine brez zaščite prepuščajo 88 odstotkov sončne energije, od tega jih 80 odstotkov prodira neposredno v notranjost objekta. Zidovi in sobno pohištvo vpijajo sončno sevanje in pretvarjajo energijo v toploto, ki se zadržuje v notranjosti. Ta pojav je dobrodošel v hladnejših dneh, ni pa dobrodošel v toplem delu leta, saj porabimo precej več energije za hlajenje objekta. Da bi dosegli prijetno temperaturo brez naprav za hlajenje, potrebujemo zunanja senčila, ki nudijo kakovostno zaščito in so enostavna za vzdrževanje. Zaščita pred soncem je lahko zunanja ali notranja.



Zunanja senčila

Bistveno učinkovitejša je zunanja zaščita. Z zunanjimi senčili preprečimo segrevanje stekel, kar je zlasti pomembno na južnem in zahodnem delu fasade. Prostori se tako manj segrevajo, zato prihranimo pri energiji, saj klimatske naprave ne potrebujemo ali pa jo redkeje uporabljamo.

Ponudba različnih sistemov zunanjega senčenja oken je pestra, zato se hitro najdemo pred vprašanjem, kaj pravzaprav izbrati. Ena izmed možnosti so rolete, ki omogočajo dobro toplotno in zvočno izolativnost, so dobra zaščita pred vremenskimi vplivi, hkrati pa predstavljajo varnostno oviro pred vlomi. Rolete se razlikujejo po obliki, načinu vgradnje, upravljanja in vrsti lamel. Najpogosteje so roletne lamele izdelane iz lesa, aluminija, jekla ali umetne mase.

Spuščanje in dvigovanje rolet najpogosteje izvajamo s trakom ali palico. Ker se v sodobni gradnji uporablja večja okna oziroma zasteklitve, se vedno bolj uveljavljata motorni pogon in daljinsko upravljanje. Če imamo vgrajen daljinski upravljalnik, je smotno, da ga kombiniramo s svetlobnim tipalom, tako da se rolete dvigajo in spuščajo glede na količino sončne svetlobe.

Večje steklene površine (panoramske stene) lahko senčimo z zunanjimi žaluzijami, pri katerih z nagibom lamel uravnavamo količino svetlobe, ki jo bomo spustili v prostor. Takšne žaluzije so narejene večinoma iz aluminija in dobro prenašajo različne vremenske vplive. Žaluzije lahko dvigamo in spuščamo z vrvico, nagib usmerjamo s palico, lahko pa tudi z elektromotorjem, daljinskim upravljalnikom, ročnim stikalom ali centralnim vodenjem.

Tudi tenda je primerna rešitev za senčenje oken; z njo sicer pogosteje senčimo večje površine, kot so balkoni in terase. Osnova je aluminijasto ogrodje, na katero je napeto impregnirano, PVC ali screen platno. Upravljamo jih lahko ročno, s pogonsko palico ali elektromotorjem.

Notranja senčila

Ponudba notranjih senčil je pestra – notranje žaluzije, roloji, panelne zavese, lamele in plise. Izbor je odvisen od različnih dejavnikov in potreb prostora. V dnevni sobi potrebujemo prosojna in polprosojna senčila, v spalnici pa iz tkanin, ki nam bodo prostor čim bolj zatemnile. Pri steklenih površinah z večjimi širinami se pogosteje uporabljajo prostoviseči roloji in panelne zavese.

Notranja senčila so največkrat izdelana iz poliestrov, odporna proti prahu; poleg tega so lahko pralna ali pa primerna za brisanje z mokro krpo. Na voljo so tudi izdelki iz naravnih tkanin, na primer iz jute in volne, ki so prav tako primerno obdelani. Premikamo jih ročno ali na motorni pogon, ki pride v poštev pri večjih dimenzijah ali tam, kjer je ročno upravljanje onemogočeno. Plise običajno upravljamo z ročko in vrvico; kjer je dostop omejen, pa lahko vgradimo motorni pogon. Podobno je pri rolajih, pri katerih prevladuje upravljanje s krožno verižico. Lamelne in panelne zavese navadno premikamo le na poteg z vrvico.

Ne glede na to, za katero obliko senčenja se odločimo, moramo vedeti, da je zelo pomembna izbira kakovostnega materiala in pogonskega mehanizma. Senčila so tehnološko vedno bolj izpopolnjena in avtomatizirana.

Avtorja: **Marko Cvetko, Lili Mahne**

Etnobotanični kotiček Notranjske

Kmetija Markovi in kmetija Mahne sta udeleženi v projektu Fitokmetije; med dejavnostmi projekta smo opravili tudi popis uporabnih rastlin na površinah kmetij.

Iz pestrega nabora več kot 100 zdravilnih in užitnih rastlin Notranjske tokrat z vidika uporabne vrednosti za ljudi predstavljamo česnovko in krompirjevko. Gre za dve okusni spomladanski rastlini, ki imata radi senco.

Česnovka (*Aliaria petiolata*)

Če želite rastlino z okusom česna, čemaž pa je prevelik zalogaj za vaše brbončice, je česnovka v tem času prava izbira. Najdemo jo na senčnih, vlažnih krajih, največkrat ob z drevjem poraslih vlažnih travnikih, potokih in rekah. Uporabljamo mlade liste, popke, cvetove in zelene plodove, starejših delov rastlin pa raje ne, saj preveč grenijo. Česnovko so v preteklosti uporabljali tudi v ljudski medicini pri pljučnih boleznih in za preganjanje zajedavcev, danes pa jo lahko uporabimo za popestritev spomladanskih solat, nadevov in juh. Zaradi velike vsebnosti vitamina C (do štirikrat več od limone), rudnin, glukozinатов, sulfidov in flavonoidov je tako dobrodošla spomladanska hrana, le pretiravati ne smemo z njo.

Česnovko so v preteklosti zaradi popularnosti prenesli tudi na ameriško celino, kjer pa je, kot se pri takšnih prenosih rado zgodi, postala invazivna. Težave z invazivkami imajo tako tudi na drugih kontinentih, ne le v Evropi.



© Marko Cvetko

Krompirjevka – smrdljivka – gozdni regrat (*Aposeris foetida*)

Na sprehodu po gozdu bodite pozorni na rastlino, ki je podobna regratu. Če jo pomanete med prsti, vam bodo



© Lili Mahne

dišali po krompirju. Njeno pravo botanično ime je smrdljivka. Nihče ne ve, zakaj je dobila tako nehvaležno ime, zato raje uporabljamo prvega – krompirjevka. Obstaja pa še tretje ime, ki je pogosto v uporabi. Pravimo ji tudi gozdni regrat.

Smrdljivka je v primerjavi z zelenjavo iz trgovine izjemen vir askorbinske kisline (vitamina C), tokoferola (vitamina E) in karotenoidov (antioksidanti). V raziskavi so ugotovili, da je krompirjevka v primerjavi s solato, kupljeno v trgovskem centru, vsebovala vsaj 50-krat več vitamina C, tako da si jo kar privoščite. V gozdovih jo najdemo od pomladi pa do jeseni.

Zase in za obiskovalce pogosto narediva krompirjevko v solati. Potrebujemo:

- En večji krompir, ki ga skuhamo v lupini, ohladimo, olupimo in zrežemo na čim manjše kockice.
- Velik šop krompirjevke, ki jo na drobno nasekljamo.
- Žlico bučnega olja, žlico kisa (priporočava balzamičnega), malo soli in popra.
- Vse sestavine zmešamo in solata je pripravljena. Ponudim jo na malih kruhovih krožnikih in okrasim z divjimi cvetovi. Pa dober tek!

**RECIKLAŽA VOZIL
PRODAJA REZERVNIH DELOV
ODKUP VOZIL - PRODAJA VOZIL**

Avtorosi d.o.o.
 Ravbarkomanda 11
 6230 Postojna
 Tel.: 05 726 11 44
 Gsm: 041 410 224 in 041 617 723
 www.avtorosi.si

Vozniki motornih koles in koles z motorjem!

Topli in sončni pomladanski dnevi pomenijo tudi večje število motoristov na naših cestah, ki pa so z vidika prometne varnosti še posebej izpostavljeni. Policisti smo pripravili nekaj nasvetov za varno vožnjo.

V prvi vrsti je pomembna kakovostna oprema. V prometnih nesrečah so poškodbe glave najpogostejše, v kar 58 odstotkih predstavljajo tudi vzrok smrti. Čelada mora ustrezati evropskim standardom, kar prepoznamo po vštiku ECE 22/05, in se tesno prilagati, ne sme pa tiščati, zato jo moramo pred nakupom imeti dovolj časa na glavi. Padcem se skoraj ne da izogniti, zato mora biti voznik motornega kolesa ali kolesa z motorjem opremljen s kompletno zaščitno obleko. Obleka mora biti udobna, vendar kljub temu tesno prilagajoča. K opremi spadajo tudi ustrezni škornji, rokavice in ledvični pas.

Tako kot motorist mora biti tudi motorno kolo v dobri pripravljenosti. Pnevmatike največkrat prispevajo k varni vožnji. Z izrabljeno pnevmatiko ni mogoče dobro pospeševati, se nagibati v zavojih, sploh pa ne dobro zavirati. Zaviranje motornega kolesa je mnogo zahtevnejše kot pri osebnem avtomobilu, zato morajo biti zavore brezhribne. Motorist mora istočasno z roko in nogo obvladati dva različna in neodvisna zavorna sistema. Pri zaviranju se prednje kolo močno obremeni, zadnje pa razbremeni, zato se s sprednjo zavoro doseže večji zavorni učinek. Pri zaviranju v nevarnosti je zelo pomembno pravilno doziranje moči stiska zavorne ročice, saj prednje kolo nikakor ne sme blokirati, prav tako tudi zadnje ne. Začetek zaviranja ne sme biti eksploziven, vedno pa je treba zavirati z obema zavorama.

Za motoriste sta zelo pomembni uporaba vseh luči in njihova brezhribnost. Ozko silhueto motornega kolesa z voznikom je v gostem prometu ali ob slabši vidljivosti lahko spregledati. Že širina svinčnika v iztegnjeni roki popolnoma zakrije motorista, oddaljenega 30 m. K boljši vidljivosti precej pripomore raznobarvnost oblačil, ponoči pa odsevni vštiki in odsevni trakovi ali napisi na jakni.

Motorist mora nenehno opazovati in spremljati razmere v prometu, kar je ključno za pravočasno ukrepanje. Ceste in vozišča so lahko spolzki tudi v suhem vremenu (prah, talne označbe, jaški, maščoba, pesek itd.). Vozne razmere se vseskozi spreminjajo, zato motorist nikakor ne sme spregledati posebnosti okolice. Pravilen pa mora biti tudi pogled motorista. Kamor ga usmeri, tja se tudi pelje. Če pogled zastane na oviri na cesti, se bo v njo ali prek nje tudi zapeljal. Klasičen primer je pesek v desnem zavoju, ki mnogokrat povzroči strah pred zdrsom ali celo paniko. Posledično motorist podzavestno zavira, kar je, še posebej, če je motorist v nagibu, lahko usodno. Učinkovita in enostavna rešitev je v pogledu, ki ga usmerimo v očiščen del vozišča, tj. dobro vidne kolesnice, po katerih se odpelje skozi ovinek.

Pri vožnji z motorjem sta tako predvidevanje in stalna pripravljenost na hiter odziv nepogrešljiva. Kazalec in sredinec naj bosta vedno položena na ročico sprednje zavore, tudi

med vožnjo, saj bosta tako vedno pripravljena na zaviranje v sili. Motoristov način vožnje mora biti za ostale udeležence jasen in razpoznaven. Premike, prehitevanja in vse druge manevre je treba pravočasno in jasno nakazati. Ne sme se sunkovito pospeševati, se zaganjati od križišča do križišča, vijugati med vozili. Upoštevati je treba t. i. mrtve kote drugih udeležencev, posebno pozornost pa nameniti otrokom, pešcem, starejšim in kolesarjem.

Ključni nasveti motoristom:

1. Pred vožnjo preverite zračni tlak v pnevmatikah in te v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejte.
2. Pri vožnji dosledno uporabljajte zaščitno motoristično čelado. Pravilno si jo zapnite. Čist vizir vam omogoča potrebno vidljivost.
3. Ne pozabite na oblačila s ščitniki.
4. Motorno kolo je ozko, zato vas pri večji hitrosti drugi prometni udeleženci hitro lahko spregledajo. Naj bo vaša hitrost primerna okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, pa tudi vi njih.
5. Poskrbite tudi, da boste čim vidnejši. Na motornem kolesu imejte vedno prižgane luči. Nosite zaščitna oblačila s čim več odsevniki (nalepkami, trakovi) in čelado svetle barve. Nosite tudi odsevni brezrokavnik.
6. Pri vožnji skozi levi ovinek se odmaknite od ločilne črte na sredini vozišča, sicer bo vaša glava brzela tudi meter globoko po smernem vozišču za nasprotni promet.
7. Hitrost in način vožnje motornih koles še posebej prilagodite v prvih minutah deževja.
8. Če vaše motorno kolo nima zavornega sistema ABS, v dežju ali na spolzkem vozišču ne zavirajte na talnih označbah.
9. Izogibajte se asfaltnim površinam s posutim peskom, razlitim oljem ali podobnim (predvsem v ovinku).
10. Odzivni čas v idealnih pogojih je 0,6–0,8 sekunde, v cestnem prometu v povprečju eno sekundo, pri nezbranem ali utrujenem vozniku pa že dve sekundi ali več.
11. Zavorna pot do ustavitve je pri hitrosti 100 km/h 40 m. Pot ustavljanja je seštevek reakcijske in zavorne poti.
12. Ne vozite, če ste uživali alkohol, mamila, psihoaktivna zdravila ali ste utrujeni, sicer to lahko hitro postane vaša zadnja vožnja.

Avtorica: **Anja Bajda** Fotograf: **Sunčan Patrick Stone**

Vabilo k prijavi na zvočne delavnice

Z majem odpiramo prijave na zvočne delavnice, katerih brezplačno izvedbo omogoča projekt KONS: Platforma za sodobno raziskovalno umetnost, ki je bil izbran na javnem razpisu za izbor operacij Mreža centrov raziskovalnih umetnosti in kulture.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Delavnici bomo izvedli v sodelovanju z zavodom Cona.

Prva delavnica **Zvočni mikroskop** bo potekala **22. maja ob 18.00** pod mentorstvom glasbenika **Andreja Fona** in medijskega umetnika, glasbenika in oblikovalca elektronskih instrumentov **Staša Vrenka**. Delavnica je primerna za starejše od sedem let, na njej pa bomo prisluhnili zvoku, neslišnemu človeškim ušesom. Namen je zbuditi zanimanje za zvočnost nam praviloma neslišnega sveta. Slišati in ustvarjati zvok vsakdanjih predmetov in hkrati sestaviti mehansko napravo za poslušanje komaj zaznavnih, tihih zvokov, zvočni mikroskop.

Na delavnici bodo udeleženci uvodoma osvojili osnovne fizikalne zakonitosti prenosa zvoka, kar bodo tudi praktično preverili. Mentorja bosta predstavila možnost izdelave mehanskega in digitalnega orodja, s katerim je mogoče prisluhniti tihim ali sicer neslišnim zvokom. Otroci bodo sestavili mehansko napravo za okrepitev neslišnega zvoka.

Druga zvočna delavnica bo potekala v soboto, **29. maja, ob 18.00 na prostem** (lokacija bo prijavljenim posredovana naknadno).

Delavnica **Po poteh medvrstne komunikacije** je primerna za otroke, starejše od devet let. Udeležence in udeleženci



bodo spoznavali zvočni svet živali, odkrivali različne načine zvočnega sporazumevanja z njimi ter se spraševali, na kakšne načine ustvarjajo živali.

Delavnica oz. terenska poslušalnica poteka na sistemu silent disco. Z uporabo prenosnega oddajnika, ki ga mentor nosi v torbi, se zvočna vsebina udeležencev predvaja prek slušalk. Mentorja delavnice sta psiholog **Uršek Sivšek** in mag. muzikologije **Katarina Radaljac**.

Prijava na delavnici je obvezna, število mest je omejeno! Prijavite se na e-naslovu info@kd-cerknica.si. Obvezen je pripis imena in priimka otroka, prijava pa je potrjena šele ob pisni potrditvi s strani Kulturnega doma Cerknica.

V pričakovanju sprostitve omejitev za izvedbo prireditev

✉ dr. Anja Bajda 📷 Ljubo Vukelič

V Kulturnem domu Cerknica že nestrpnost pričakujemo odpravo omejitev za izvedbo prireditev, vsaj na prostem. V dvorani Kulturnega doma Cerknica zaradi majhnosti izvedba prireditev z enim obiskovalcem na 30 kvadratnih metrov trenutno ni vzdržna.

V upanju na lepo vreme in možnost izvedbe prireditev na prostem z več obiskovalci, ob upoštevanju ukrepov, kot sta nošenje maske in vzdrževanje varnostne razdalje, za vas, drage obiskovalke in obiskovalci, pripravljamo prireditve, kot sta že majski zvočni delavnici, sledila pa jima bo serija koncertov, otroških prireditev in gledaliških predstav na prostem, če bo izvedba le mogoča.

Zabeležite datume 19. junij, 26. junij, 29. junij–2. julij ter 19.–22. avgust za Kino na prostem! Točen program razkrijemo kmalu. ■



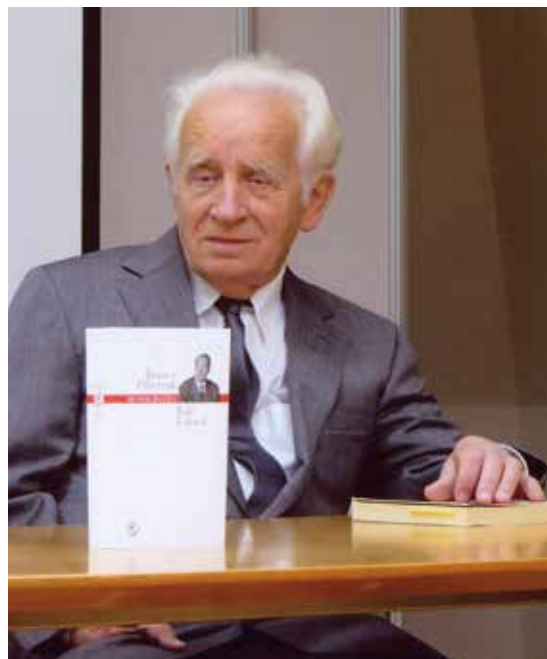
France Pibernik (1928–2021)

Aprila je umrl profesor France Pibernik, pesnik, literarni zgodovinar, raziskovalec in največji poznavalec življenja in dela pesnika, prevajalca, esejista, Cerkničana Jožeta Udoviča. Brez njegovega dela bi bilo naše vedenje o Udoviču zelo skromno.

V knjižnici smo se prvič srečali leta 1996, ko je ob deseti obletnici Udovičeve smrti predstavil knjigo *Ogledala sanj Jožeta Udoviča*: dokumenti, pričevanja, komentarji, pozneje še velikokrat, tudi ob knjigi Udovičeva poezija med realnostjo in vizijo, ki je izšla leta 2008. Uredil je Udovičeva Zbrana dela v petih knjigah, ki so izhajala od 1999 do 2005. Sodelovali smo ob stoti obletnici Udovičevega rojstva pri knjigi *In iskra v besedi ostane* (2012). Veliko se je posvečal tudi Balantiču, leta 2016 smo predstavili knjigo *Pozni november* za pesnika.

Udeležila sem se kar nekaj tiskovnih konferenc, na katerih so bila predstavljena Pibernikova dela. Po koncu obveznega dela na Nazorjevi, kjer ima prostore Mohorjeva družba, me je vedno povabil v kavarno Union, da sva naprej razglabljala, predvsem o Jožetu Udoviču, saj sem ga nanj kar naprej napeljevala. Obvezni del pogovora je bila na začetku poletja tudi košnja: »Ali pri vas že kosite? Pri nas v Suhadolah smo prvo košnjo že pospravili.« Ah, Gorenjci!

France, hvala za Tvoje delo, razmišljanja in vzpodbude. ■



Predstavitve monografije o Jožetu Udoviču, Cerknica, 23. 11. 2016

V maju in juniju ...**Brezplačen vpis**

V maju in do konca šolskega leta prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu.

- 🕒 Ob vpisu vas čaka darilna slikanica.
- 🏠 KJUC z enotami



- 🕒 V času urnika cerkniške knjižnice
- 📍 Na ogled v vitrini mladinskega oddelka
- 🏠 KJUC

10. maj–4. junij**Mini mozaiki**

Razstava članov mozaične sekcije KD Rak Rakek

- 🕒 V času urnika cerkniške knjižnice
- 📍 V razstavnih vitrinah cerkniške knjižnice
- 🏠 KJUC in KD Rak Rakek

Do 28. maja**Tomaž Čuček: razstava pirografskih izdelkov**

- 🕒 Sreda, 11.00–18.00
- 📍 Knjižnica Rakek
- 🏠 KJUC

Do 30. junija**Barvni dotiki**

Razstava unikatnih izdelkov Ivanke Kovšca

- 🕒 Sreda, 11.00–18.00
- 📍 Knjižnica Rakek
- 🏠 KJUC

16. slikarski ex-tempore Rak Rakek

Razstava del na razpisani temi: Rože slikam, da jih ohranim žive (Frida Kahlo) in Lepote Notranjske

- 🕒 Sreda, 11.00–18.00
- 📍 Knjižnica Rakek
- 🏠 KJUC in KD Rak Rakek

LEGENDA: 🕒 Informacije 🕒 Kdaj 📍 Kje 🏠 Organizator

Vsak petek v maju**Minute za pravljico**

- 🕒 Premiera nove pravljice na YouTube kanalu KJUC
- 🕒 17.00
- 🏠 KJUC

Ponedeljek, 10. maj**Dnevi ruskega filma**

Belo puščavsko sonce, film

- 🕒 18.00
- 📍 Ogled filma na spletni platformi Vimeo
- 🏠 KJUC v sodelovanju s KOŽ in Društvom Ruslo

Torek, 11. maj**Dnevi ruskega filma**

Kukavica, film

- 🕒 18.00
- 📍 Ogled filma na spletni platformi Vimeo
- 🏠 KJUC v sodelovanju s KOŽ in Društvom Ruslo

3. maj–10. junij**Ustvarjalne lisičke**

Razstava izdelkov otrok skupine Lisičke iz Vrtca Martin Krpan Cerknica

Dodatna ura športne vzgoje v prvem razredu

V zadnjih desetletjih se je življenjski slog mladih močno spremenil. Ena najopaznejših sprememb je prav manjša telesna dejavnost. Prvo gibalno abecedo otroci osvojijo v okviru svoje družine, ker pa je pozneje v otroštvu spontanega gibanja, kot smo ga poznali včasih, vse manj, otroci pa se ne podijo več po travnikih tako kot nekoč, je načrtno ukvarjanje z gibanjem postalo nuja.

Že od samega začetka šolanja želimo otrokom približati gibanje, saj vemo, da je eno izmed najpomembnejših področij v otrokovem razvoju, zato imajo otroci v prvem razredu že v tem šolskem letu poleg treh ur rednega pouka športne vzgoje še dodatno uro, ki jo vodi športni pedagog in je za vse brezplačna. Program poteka na matični šoli in tudi na obeh podružnicah. Namen je otrokom zagotoviti čim širša osnovna motorična znanja, primerno zdravstveno stanje v času šolanja, jih navaditi na aktivno preživljanje prostega časa, ki ga bodo z veseljem in spontano vključili v svoje življenje, razvijati njihove intelektualne, socialne in čustvene sposobnosti.

Otroci so pri urah motivirani in uživajo ob spoznavanju novih vsebin. S programom nameravamo nadaljevati tudi v naslednjem šolskem letu.

✉ Aktiv športa Osnovne šole Notranjski odred Cerknica 📷 Mateja Dolgan



Družinsko vrtičkanje

Koordinatorji in koordinatorke vseslovenskega projekta Simbioza še vedno vztrajno iščemo načine, kako tudi v teh časih organizirati medgeneracijsko naravnane dejavnosti. Učenci Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek so zato dobili prijetno počitniško domačo nalogo, ki smo jo poimenovali kar družinsko vrtičkanje. S pomladjo se začenejo tudi opravila na vrtovih. Opravljanje dela na vrtu je seveda zanimivejše, če to počnemo skupaj z družinskimi člani in se pri tem zabavamo. Navodila za domačo nalogo so bila precej preprosta: »Pomagajte družinskim članom pri opravilih na vrtu. Pri tem bodite radovedni, veliko sprašujte (družinski člani so namreč pravi zaklad znanja) in se preizkusite pri delu z različnimi orodji. Pri vsem tem pa ne pozabite na zabavo: zapojte pesem, poslušajte glasbo, povejte si zanimivo zgodbo, šalo ...« Naši učenci so se že večkrat izkazali kot zelo dobri vrtnarji na šolskem vrtu, zato učitelji verjamemo, da so se vrtičkanja z veseljem lotili tudi doma.

✉ 📷 Monika Derenčin

Skupaj gradimo varno in spodbudno učno okolje

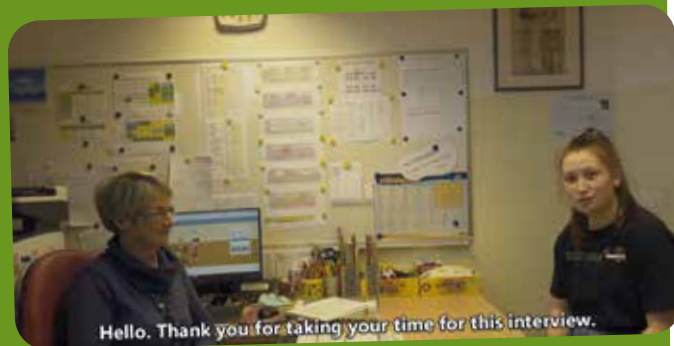
Osnovna šola »Jožeta Krajca« Rakek in Podružnična šola »Rudolfa Maistra« Unec sta vključeni v triletno razvojno nalogo Varno in spodbudno učno okolje – Ustvarjanje učnih okolij za 21. stoletje. Poleg izobraževanj, ki se jih udeležujemo članice šolskega tima, na celotni šoli izvajamo različne dejavnosti, katerih glavni namen je ustvarjati prijetno klimo in spodbujati dobre medosebne odnose med vsemi, ki smo vključeni v vzgojno-izobraževalni proces. Hodnike naše šole tako krasijo barvni oblački, ki učence in zaposlene spodbujajo k drobnim dejanjem, s katerimi lahko marsikomu polepšamo dan. Po šolskih stopnicah se odslej vzpenjamo še pogumnejše in z večjim zanosom, saj jih krasijo vrednote našega šolskega vsakdana. V okviru pouka pa izvajamo številne dejavnosti, ki pri učencih in učiteljih spodbujajo povezanost, sodelovalno naravnost in medsebojno naklonjenost.

✉ 📷 Monika Derenčin



Mednarodno sodelovanje šol daje rezultate

Da je mednarodno sodelovanje šol kljub pandemiji mogoče, dokazujejo na osnovnih šolah »Jožeta Krajca« Rakek in »Miroslava Vilharja« Postojna, ki so s švedskimi partnerji v zadnjih dneh marca izvedli spletno izobraževalno konferenco za učitelje in druge, ki jih zanima tema inkluzije otrok s posebnimi potrebami. V treh dneh se je zvrstilo kar 19 video predstavitev oziroma delavnic sodelujočih šol – od spoznavanja slovenskega in švedskega šolskega sistema s poudarkom na usmerjanju otrok s posebnimi potrebami do predstavitev dobrih praks na različnih področjih rednih šol in šol s prilagojenim programom. Udeleženci so lahko komentirali in razpravljali, na koncu pa še ocenili učinke izobraževanja. Vrhunec konference predstavljajo deljene dobre prakse, prikazani primeri inkluzije v okolju ter prispevek s terapevtskimi psi. V svojo vsakdanjo prakso bodo učitelji lahko prenesli praktične metode dela, socialne igre in vaje za korekcijo specifičnih motenj ter ideje za izvajanje pouka. Konferenca je del projekta Erasmus+ Inclusive learning with high expectations, v prihodnjih tednih pa se bo odvila še virtualna izmenjava učencev.



☞ Urška Drobnič ☒ arhiv šole

Svetovni dan poezije na Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek

»Nekoč je živel zmaj, ki je mestu grozil z ognjem in uničenjem. Da bi ohranil mesto in mir, se je kralj z zmajem dogovoril, da mu bodo vsak dan žrtvovali novo dekle. Nato pa je prišel dan, ko bi mu morali žrtvovati kraljično. K sreči je prav tisti dan prišel v mesto pogumen vitez Jurij, ubil je zmaja in rešil kraljično ter mesto pred uničenjem. Iz krvi ubitega zmaja je zrastle čudovita rdeča vrtnica, ki jo je vitez poklonil kraljični v znamenje ljubezni.«

Tako pravi katalonska legenda, s katero je zaživela tradicija, da si na 23. april, ko goduje sv. Jurij, podarjajo knjige in vrtnice. Fant svojemu dekletu podari vrtnico, ki je simbol ljubezni, dekle pa njemu knjigo, ki simbolizira kulturo. V Barceloni tako na ta dan praznujejo t. i. Sant Jordi (sv. Jurij) – dan ljubezni in književnosti. Prav tako se na ta dan obeležujeta obletnici smrti dveh mojstrov peresa, Miguela de Cervantesa in Williama Shakespearja, zato je UNESCO leta 1996 po katalonskem vzoru 23. april razglasil za

svetovni dan knjige in avtorskih pravic, s katerim skuša spodbujati branje, zlasti med mladimi, hkrati pa jim vliti spoštovanja do tistih, ki so s svojimi neprecenljivimi knjižnimi deli pomagali pri napredku družbe in kulture. Na ta dan po vsem svetu praznujejo milijoni ljudi, ki se zavedajo moči literature. Temu zgledu sledimo tudi v Sloveniji, saj je bila knjiga, napisana v slovenskem jeziku, vedno najmočnejše orožje. Knjige nas učijo spoštovati lastne korenine in kulturo drugih narodov. Na Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek smo cel teden posvetili knjigi, tisti pravi, iz papirja, ki jo lahko primemo v roke in z njo pobegnemo

v drugačen svet, svet, ki si ga izberemo sami. Učenci višjih razredov so izdelovali origami knjige, v katere so si beležili lepe misli, izdelali seznam svojih najljubših knjig ali pa napisali čisto svojo zgodbo. Sedmošolci so v sklopu projekta Rastem s knjigo prejeli delo Mateta Dolenca Kako dolg je čas, ki bo obogatilo njihove domače knjižne police, ob branju pa jim bodo številne živali ponudile izjemne nauke. Ker smo v tem tednu praznovali tudi dan Zemlje, so šestošolci v imenu narave in živih bitij pisali čudovita pisma v opomin ljudem, da bi obvarovali ta prelep modri planet. Ustvarjali so tudi mlajši učenci – podali so se v svet vitezov in zmajev, spoznali Jurija na belem konju, ki je rešil princeso pred zlobnim zmajem, in izdelali knjižne kazalke z zmajevo podobo, ki jim bodo pomagale, da se ne izgubijo med črkami in listi čarobnih pravljичnih zgodb.

☞ ☒ Maruša Nared



Dušan Jernejčič

Dušan Jernejčič je leta 2020 prejel priznanje »12. junij« Občine Cerknica za svoje dolgoletno delo na področju športa, s katerim se je ukvarjal tako v okviru službe v cerkniški občinski upravi kot košarkarski igralec in trener pri Košarkarskem klubu Cerknica.

O njegovih športnih uspehih smo v okviru predstavitve občinskih nagrajencev že pisali, manj pa je znanega o tem, da je Dušan Jernejčič ob podpori župana **Marka Rugarja** in delegatov Športne zveze Cerknica zaslužen za številne pridobitve pri športni infrastrukturi v občini Cerknica v zadnjih letih.

Njegova upokožitev v začetku leta se je pokazala kot priložnost za pregled naložb v športu. Ko se je leta 1997 zaposlil v občinski upravi, je bila športna infrastruktura skromnejša, v 24 letih njegovega službovanja pa so se pogoji za športno udejstvovanje bistveno izboljšali. »Takrat smo imeli športno dvorano v Cerknici, ki je bila zgrajena leta 1978 in je bila v stanju, kakršnem je bila, prav tako se ne moreta z današnjima primerjati nogometni igrišči v Kolenu in na Rakeku, od večje športne infrastrukture smo imeli še staro telovadnico na Rakeku, kegljišče in balinišče ...« našteva Dušan Jernejčič. Že takrat se je pokazala velika potreba po gradnji športne dvorane na Rakeku in do slavnostnega odprtja 25. oktobra 2018 je preteklo veliko vode in bilo danih veliko obljub. »Vedno sem zagovarjal stališče, da se športno dvorano čim prej naredi, vendar ni bilo prave politične volje.« Začasno so usposobili vsaj staro telovadnico, da so otroci lahko nemoteno obiskovali pouk športne vzgoje, društva pa opravljala treninge. Ocenjuje, da je Športna dvorana Rakek zelo velika pridobitev, se pa na žalost mnogi tega sploh ne zavedajo. »Še danes dobivamo številne pohvale, tudi z drugih občin prihajajo na ogled. Športna dvorana je primer dobre prakse, saj je lepa, uporabna, energetska učinkovita, pa ne samo v slovenskem merilu, ampak tudi širše, je pa pohvalo v lokalnem okolju vedno težko dobiti,« pripoveduje Dušan.

Izgradnja rakovške dvorane je le pika na i številnim izvedenim športnim projektom. Cerknica je v zadnjih letih dobila urejen športni park z dvema nogometnima igriščema v Kolenu, pred

V teh dneh smo izvedeli veselo novico, da naš pustar Dušan Jernejčič ne bo več vsak dan hodil na občino, ampak samo še mimo nje.

Zaslužen je tako za razvoj športa v Cerknici kot tudi za dolgoletno sodelovanje s Pustnim društvom Cerknica. Bil je naš sopotnik, zanesljiv sodelavec in svetovalec, ki je Butalce učil, kako se hodi po uradih, kako se izpolnjujejo obrazci in vloge. Z nami je imel dosti dela, posebno takrat, ko smo pripravljali pustovanja.

Dušan, hvala lepa in upamo, da se spet srečamo v pustariji. Le glej, da boš imel tudi v prihodnje čas za nas, saj si naš človek.

Pustarji iz Cerknice



kratkim je zaživelo biatlonsko središče, za razvoj katerega ima Smučarski klub Cerknica tudi v prihodnje velike načrte, uredila so se igrišča v Dolenji vasi, Zelšah, A na Dolenjem Jezeru in Uncu, pa v Begunjah pri osnovni šoli. Grahovo je v sklopu šole dobilo novo telovadnico in sodoben športni park, v fazi urejanja so garderobe Nogometnega kluba Rakek, v številnih krajih se je obnovilo balinišča, v Cerknici pa so poskrbeli za njegovo nadkritev. Investiralo se je v posodobitev cerkniškega kegljišča. Cerknica se lahko pohvali tudi s skate in pasjim parkom ter fitnessom na prostem. V številnih krajih občine se nahajajo otroška igrišča. »Ne zavedamo se, kako urejeno in kvalitetno športno infrastrukturo imamo, nas pa na srečo na to večkrat opomnijo obiskovalci in športni delavci iz drugih krajev, ki poznajo razmere po občinah,« poudari Dušan in doda, da je lahko to odlična priložnost tudi za turistični razvoj.

Ne gre pa samo za velike infrastrukturne naložbe, ampak je prav tako pomembno stalno posodabljanje športne opreme – od menjave parketa, namestitve tribun do nakupa športnih pripomočkov, ureditve slačilnic ... Dušan Jernejčič pravi, da so vedno poskušali slediti potrebam društev, je bilo pa v komunikaciji med športnimi društvi in občino ključno, da je leta 2008 začela aktivno delovati Športna zveza Cerknica (ŠZC), kar je omogočilo širšo vključenost športnih društev, lažjo komunikacijo z odločevalci, prijave na različne razpise in sodelovanje s Fundacijo za šport RS. »Za enkrat sem še na položaju sekretarja ŠZC, vendar tudi to funkcijo nameravam predati v prihodnjih mesecih,« potrdi. Dušan upa, da bo Cerknica v prihodnje dobila še sodoben športni park in igrišče za odbojko na mivki pri cerkniški osnovni šoli, da se bo na nogometno igrišče v Kolenu namestilo umetno travo in da bo zaživelo biatlonsko središče s smučiščem za najmlajše Srebrno jezero.

ŠPORTNI SEMAFOR

Alpski pokal v biatlonu, sezona 2020/21

Kiara Sterle, Smučarski klub (SK) Cerknica, skupno 1. mesto

Jurij Ule, SK Cerknica, skupno 3. mesto

Točkovanje in končna uvrstitev predstavnikov SK Cerknica v pokalu Slovenije v biatlonu 2020/21:

Mlajši mladinke/mladinci:

1. mesto: **Kiara Sterle**

7. mesto: **Jurij Ule**

12. mesto: **Kristina Šega Jakopin**

Med mlajšimi kategorijami je bilo zaradi ukrepov za obvladovanje okužb covid-19 organizirano samo eno tekmovaljevanje v letnem biatlonu, kjer so naši tekmovalci vseeno dosegli lepe uvrstitve:

Mlajše deklice

2. mesto: **Nika Pelan**

Starejše deklice/dečki:

4. mesto: **Lucija Šega Jakopin**

10. mesto: **Jošt Ule**

Vsem tekmovalcem in trenerjem čestitamo za uspešno sezono! Pohvala tudi mlajšim kategorijam za udeležbo in pridno delo na treningih.

Državno prvenstvo za U-18, moški, ekipno, Kranj, 2021

1. mesto: Klub Brest (**Jordan Lekše, Gašper Urbas, Gašper Mlakar, Nal Borštnik**), skupaj: 3288

2. mesto: Klub Dormeo (Anže Prašnikar, Adrian Sivec, Luka Hribar), skupaj: 3185

3. mesto: Klub Proteus (Anže Cej, Matevž Vilhar, Rok Gerželj, Luka Čadež), skupaj: 3160

4. mesto: Klub Bela krajina (Luka Žafran, Jan Kotar, Luka Šimec), skupaj: 2808

5. mesto: Klub Pivka (Žiga Kresevič, Damijan Gavranovič, Matevž Šušelj, Mite Mihajlov), skupaj: 2694

6. mesto: Klub Triglav (Tadej Uranič, Miha Uranič, Rok Cerovšek), skupaj: 2555



www.lekarnaljubljana.si

Veljavnost od 22. 4. do 7. 6. 2021

ZDRAVO

v mesec ljubezni!

izbrano iz kataloga ugodnosti



PAPERMINTS PRŠILO

Osvežilno pršilo za usta z okusom mentola, s sladili, 12 ml.

redna cena: 2,63 €
cena s Kartico zvestobe

2,10 € + 1 POPUST: **20%**



MANDLJEVO OLJE MALČEK

Za vsakodnevno nego dojenčka, 150 ml.

redna cena: 6,22 €
cena s Kartico zvestobe

4,98 € + 1 POPUST: **20%**



MAGNEZIJ 300 MG

20 šumečih tablet
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 3,53 €
cena s Kartico zvestobe

2,82 € + 1 POPUST: **20%**



MEDZOBNE ŠČETKE SILVERCARE

6 kosov v pakiranju
Medicinski pripomoček.

redna cena: 4,80 €
cena s Kartico zvestobe

3,84 € + 1 POPUST: **20%**



STOP PRŠILO PROTI KOMARJEM IN KLOPOM

100 ml
Biocide uporabljajte varno. Pred uporabo vedno preberite etiketo in podatke o izdelku.

redna cena: 8,56 €
cena s Kartico zvestobe

6,85 € + 1 POPUST: **20%**



PINCETA ZA KLOPE VITRY

Izdelana iz nerjavnega jekla, 1 kos.

redna cena: 12,15 €
cena s Kartico zvestobe

9,72 € + 1 POPUST: **20%**



Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite

na brezplačno telefonsko številko **080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnah LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 22. 4. do 7. 6. 2021 oz. do prodaje zalog.



Pohod Slivnica–Zadela–Velika Špička

☞ Štefka Šebalj Mikše

Daljši dan lahko izkoristimo za nekoliko daljši pohod čez Slivnico na Zadelo in nazaj čez Veliko Špičko. Približno 8,5 ure dolg pohod nam bo morda služil pri pridobivanju vzdržljivosti, če bi želeli v enem dnevu prehoditi vse štiri vrhove Cerkniske planinske poti: Velika Špička–Slivnica–Križna gora–Veliki Javornik. Na Slivnico se podamo s parkirišča pri kegljišču v Cerknici. Z vrha Slivnice gremo, po označeni poti, v smeri Grahovo, mimo svetega Miklavža. Strmina se poravna, pri smerni tabli za Grahovo zavijemo levo, k lovski koči. Nato ponovno zavijemo levo, na vlako, in sledimo oznakam



»P« na poti. Pazimo na odcep z vlake na stezo, sicer pridemo na Medvednico. Razgledišče s klopco na Kozjih pečeh lahko izkoristimo za postanek z razgledom, sicer pa gremo naprej proti Otonici. Nad vasjo, v razcepu vlak, zapustimo označeno pot in zavijemo levo do asfaltne ceste. Morda nas ob poti razveselijo nežni cvetovi pasjega zoba. Podamo se navzdol in pridemo do ceste Cerknica–Cajnarje. Pred začetkom ravnine nas pod cesto pritegne Zeleni studenec, ki ob koncu logov Krtine dohiti Cerkniščico. V križišču zavijemo levo, pred mostom čez Malo Cerkniščico, desno, poiščemo že nekoliko zaraščeno vlako in tako čez Lašce pridemo do ceste na Goro in Kranjče. Nadaljujemo po tej cesti, nad naseljem Kranjče navzgor, vse do asfaltne ceste Župeno–Sveti Vid. Po cesti nadaljujemo levo, mimo nekdanje domačije Gorčan, ko nas smerna tabla usmeri na planinsko pot na Zadelo. Sledimo planinskim oznakam, med potjo nad poseko lahko ugibamo, kateri vrhovi so v daljavi. Sestopimo do Pikovnika in se po cesti vračamo do Gorenjih Otav. Za gasilnim domom stopimo desno, na makadamsko pot, ki nas privede do Dolenjih Otav. Nadaljujemo proti Stražišču in se nato podamo še na Veliko Špičko. Z vrha sledi sestop v Begunje, izbiramo med potjo čez Zalake ali Goli vrh. V Begunjah se usmerimo proti naselju Brezje, še enkrat prečimo Cerkniščico in se mimo Brezij podamo proti Cerknici. Do izhodišča opisanega pohoda se vrnemo tako, da s ceste na Slivnico v ovinku zavijemo levo in s ceste nad naseljem ob Cesti pod Slivnico opazujemo Cerknico. ■

**Nova era,
nova doživetja.
Popolnoma novi Tucson.**

Četrta generacija popolnoma novega Tucsona začenja svojo zgodbo na novo. Odmik od klasike je več kot očiten, saj s svojo drzno in sodobno podobo, izjemno ravno udobja, najnaprednejšimi sistemi za pomoč in varnost ter vrhunsko brezžično povezljivostjo zaznamuje nekaj popolnoma novega.

Poudarjene zunanje in globoke bočne linije mu dajejo svojevrsten značaj, ki ga dopolnjuje še notranjost. Ta z novim multifunkcijskim volanom, digitalnimi merilniki, LCD zaslonoma, digitaliziranimi in zelo odzivnimi stikali konzole ter udobjem izbranih materialov naredijo vožnjo za popoln užitek.

HYUNDAI



Povprečna poraba goriva: 5,2 – 7,8 l/100 km, emisije CO₂: 125 – 178 g/km. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povzrašanju koncentracijem prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Kupci šte v raziskavi QUDAL (Quality meDAL) terenskim in mestnim vožnjam Hyundai podeli pritanje Najvišja raven kakovosti na slovenskem trgu. Vir: <http://qudal.com/SLOVENIA-627KD78> in <http://qudal.com/SLOVENIA-620KM14>. Izdajatelj si pridržuje pravico do tiskarskih napak. Slike so simbolične. Več informacij je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

Avtohiša Zalar d.o.o., Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče

031 331 920, 01 7881 999, www.avtohisazalar.si, prodaja@avtohisazalar.si, FB, Instagram, Twitter

Stran ureja: **Notranjski regijski park (NRP)**

Ob izvirih Stržena začutimo povezanost kraškega sveta

© Jošt Stergaršek

Ali ste vedeli, da je Stržen eno od sedmih imen kraške reke Ljubljanice? Voda, ki izvira kot Ljubljanica, se zbira iz pivškega in cerkniškega kraka. Na svoji poti od prvega izvira pri Prezidu na Hrvaškem do Vrhnike večkrat ponikne in privre na dan vsakič z drugim imenom: Trbuhovica, Obrh, Stržen, Rak, ki se s Pivko združi v Unico, Ljubljanica. Ponikalnica Stržen priteče iz podzemlja iz več kot 33 izvirov med Lazami in Gorenjim Jezerom, ob katerih je Notranjski park v projektu Kras.Re.Vita, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija, uredil Pot izvirov. Na poti se povežemo z naravo in se hkrati izognemo občutljivim območjem, kjer gnezdijo ogrožene vrste ptic. Lažje dobimo predstavbo o povezanem pretakanju vode na prepustnem kraškem svetu, o pomenu kakovostne vode kot viru pitne vode za ljudi in o življenjskem prostoru vodnih živali in rastlin. Pozorni postanemo tudi na redke podzemne živali, med katerimi je veliko endemitov – organizmov, ki živijo le na določenem območju. ■



Vsi posegi v Cerkniško jezero

© arhiv NRP

Izdelan je podroben zemljevid celotnega območja Cerkniškega jezera, ki prikazuje vse dosedanje zabeležene posege. Poskusi stalne ojezeritve, izsušitve, uravnavanja vodostaja, ureditve vojaških poligonov. In posledično ravnanje strug, betoniranje jam, postavljanje jezov, zapornic, pregrad, nasipov in vojaških prekopov. Človek si je jezero v želji, da bi si olajšal in izboljšal življenje ob njem, v zadnjih 200 letih skušal podrediti na različne načine. Danes so posledice tega, skupaj s podnebnimi spremembami, jasno vidne – jezero ne presiha več samo enkrat na nekaj let, temveč večkrat letno, presahne pa ne več le poleti, ampak že spomladi.

Na zemljevidu so označene tudi nedavne poteze Notranjskega parka, ki si prizadeva izravnane struge jezerskih vodotokov vrniti v prvotno obliko z okljuki. Tako je leta 2009 vijuge vrnil Goriškemu Brežičku in Tresencu, avgusta letos pa bo okljuke dokončno spet dobil Stržen na območju Ključev in Belega Brega.

Voda se bo na tem območju zadrževala dlje, tamkajšnjim živalim in rastlinam pa se bosta povečala življenjski prostor ter možnost preživetja. Zemljevid bo kmalu vsem na ogled na zadnji točki Tematske poti Drvošec, v Mlakavih dolinah. K nastanku zemljevida so pripomogla finančna sredstva projekta LIFE Stržen. ■



Zmagovalci foto natečaja Vsi obrazi Cerkniškega jezera

© Silvana Orel Kos

Izbrali smo zmagovalce našega fotografskega natečaja. Od nekaterih avtorjev smo izbrali tudi več fotografij. To so: **Zoran Vidrih, Matej Blatnik, Tine Šubic, Žan Kafol, Matej Zalokar, Alen Ploj, Jošt Gantar, Helena Bizjak, Tomaž Perko, Blaž Kogovšek, Grega Žorž, Silvana Orel Kos** in **France Korošec**. Zmagovalcem iskreno čestitamo. Vsem, ki ste poslali fotografije, pa se iz srca zahvaljujemo! Mnogi ste nam poslali več kot čudovite fotografije, a nekaterih žal nismo izbrali samo zato, ker niso ustrezale našim, zelo natančno določenim vsebinskim kategorijam.

Fotografije, izbrane na natečaju (izpeljali smo ga s pomočjo projekta Kras.Re.Vita, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija), bodo sestavni del novega Centra za obiskovalce na Cerkniškem jezeru. ■



Avtor: Bojan Štefancič Vir: stareslike.cerknica.org

Cerknica 1970 – Prvomajski ples v menzi

Menza je bila priljubljen prostor za mladinske plese, tu je ansambel nastopal večkrat. Plesi, praznične, gasilske, ribiške in druge veselice so se odvijale tudi v Ribiškem kotu na jezeru, na verandi cerkniškega hotela, v dvoranah – kulturnih domovih v Grahovem, Planini in Novi vasi, pa v domu JLA v Velikih Blokah in Pivki, v restavraciji v Prezidu, domu v Trščah in drugje. Vsi dogodki so bili zelo obiskani.

Na odru je druga zasedba skupine Stalaktiti, ki je nastopala od februarja 1970 do aprila 1972. Stena za odrom je obložena z ivernimi ploščami, tudi dvignjeni oder so le iverke, položene na moralih. Kadar se je Ivan spozabil in preveč navil bas, se je vibriranje po podu preneslo prav na moje podplate. Tudi orgle so podložene z ivernimi ploščami, tako da je bila klaviatura dovolj visoko in sem lahko igral stoje – kar je bilo takrat kul. To je eden mojih prvih nastopov, zato igram še na orgle tipa Höhner. To so tiste, ki jih je ansambel kupil na kredit; nanje je sicer igral moj predhodnik Janez Žnidaršič, jaz pa le toliko, da smo zame kupili nove, model Eko Tiger. Pred orglami stoji na tla položena frajtonarica, harmonika Ivana Karošca, ki je bil to rundo prost. Za pevcem leži na običajen stol položen ojačevalec, 100-watni Geloso, ki je ozvočil vse priključene instrumente in glasove. Za današnje razmere prav neverjetno! Vsi smo bili oblečeni v enaka oblačila, kroj za nastop rožnate svetleče srjace in rjavordeče hlače na zvon. Pozneje se je enoten način oblačenja počasi opuščal

Program ansambla se je takrat delil na »domače« in »moderne« skladbe. Pod domače je štela slovenska narodnozabavna glasba, ki jo je pokril harmonikar Ivan Karošec, ob podpori ritem kitare in basa. Slovenski del je bil dobro zastopan tudi v »modernem« repertoarju, recimo skladbe takrat najbolj popularnega benda Kameleoni (V sčaju izgubljene ljubezni, Too much on my mind) in Dekameronov (Sava šumi). Popularne so bile še Bele vrane, Delial, Tomaž Domicelj, Lado Leskovar, Braco Koren itd. Stalaktiti smo ustvarili tudi več svojih avtorskih pesmi, ampak o tem kdaj drugič.

Na sredini je izrezek iz ene od revij, ki so objavljale lestvice najbolj



Na sliki je cerkniški ansambel Stalaktiti, med nastopom na prvomajskem plesu v Brestovi menzi. Zgodilo se je v petek, 1. maja 1970. (© avtor neznan, zbirka: Ivo Godeša)

TEDEN	PR. TA	
1.	1.	VIŠE NEČEŠ BITI MOJA – Krunoslav Slabinac
3.	2.	BLACK NIGHT – Deep Purple
7.	3.	MONTEGO BAY – Bobby Bloom
2.	4.	MARIJANA – Dubrovniški trubadurji
6.	5.	THE WONDER OF YOU – Elvis Presley
4.	6.	LOLA – Kinks
5.	7.	OLUJA – Mladi levi
9.	8.	WHICH WAY YOU GOIN' BILLY – Poppy Family
11.	9.	ME AND MY LIFE – Tremeloes
8.	10.	VOJVODA – Alenka Pinterič
12.	11.	PARANOID – Black Sabbath
10.	12.	BAND OF GOLD – Freda Payne
18.	13.	EL CONDOR PASA – Simon and Garfunkel
13.	14.	LOVE LIKE A MAN – Ten Years After
14.	15.	UP AROUND TGE BEND – CCR
16.	16.	A SONG OF JOY – Miguel Rios
17.	17.	SAN BERNARDINO – Christie
15.	18.	IN THE SUMMERTIME – Mungo Jerry
20.	19.	INSIEME – Mina
–	20.	STILL WATER – Four Tops

popularnih hitov. Bralci so s kuponi glasovali za najboljše melodije tedna in jih nato poslušali v radijskih oddajah, recimo ob petkih v Top-Pops 13 na prvem programu Radia Ljubljana. Popularna glasba je prihajala z zahoda in iz živahne jugoslovanske glasbene produkcije. Lestvice so bile tudi naš vir idej za čim aktualnejši repertoar – poleg večernega programa Radia Luxemburg, ki je predvajal res zadnje, vroče svetovne hite.

Kaj smo še igrali svojim plesalcem? Poskusil bom približno obnoviti ostali repertoar.

Izjemno priljubljena je bila skupina Pro Arte: Lola, Pruži mi ruku ljubavi, Sam na svetu, Čokolino, Nemoj draga plakati in Dolina našeg djetinstva. Pred njimi so tak ugled uživali Crveni koralji: Ruže su crvene, Uhvati vjetar, Mnogo značiš za moj život draga. Za njimi pa Mišo Kovač: Više se nećeš vratiti, Čemu da živim, Mama Juanita. Pa še Kićo Slabinac: Zbog jedne divne crne žene, Dječak je tužan i sam. Omenimo še tri znane: Marijana (Dubrovački trubaduri), Sve ove godine (Indexi) in Trla baba lan (Korni grupa).



Datum nastopa: 1. maj 1970. (© avtor neznan, zbirka: Ivo Godeša)

Še nekaj pesmi iz zahodne produkcije: V tujini je takrat eksplodirala skupina CCR (Creedence Clearwater Revival): Bad Moon Rising, Hey Tonight, Up Around The Bend, Proud Mary, Have You Ever Seen The Rain. Večnih hiti in nekateri nabrani iz top-pops lestvic so bili: Hey Joe (Hendrix), Last Time, Satisfaction (Rolling Stones), Ob La Di Ob La Da (Marmalade), Green Grass of Home, Delilah (Tom Jones), Bella Belinda (Giani Morandi), In the Year 2525 (Zager and Evans) ... V instrumentalni izvedbi pa so bile popularne Je t'aime-moi non plus (Jane Birkin), Popcorn (G. Kingsley), Whiter shade of pale (Procol Harum) itd.



Od leve: Ivan Najger, bas kitara, Bojan Štefančič, orgle. Kitarist Čedomir Banjac je ravno dobro odšel k vojakom, njegova zamenjava Darko Lesar pa se nam spomladi še ni pridružil. Na sliki manjka tudi Ivan Karošec – Slak, ki je bil to rundo prost. (© avtor neznan, zbirka: Ivo Godeša)



Od leve: Tone Petrovčič - Tonin, vokal, Ivo Godeša - Blažič, ritem kitara in drugi vokal (on je tudi izbrskal to fotko in še nekaj drugih, ki jih doslej še nisem videl), Miro Jenček, bobni. (© avtor neznan, zbirka: Ivo Godeša)

In prav na koncu, potem ko se je skupina z besedami: »Lahko noč vam želi naš ansambel!« poslovila od plesalk in plesalcev, je bila na sporedu še zadnja pesem, ki jo je sicer pel Peter Holm, Monja! Takrat so šli na plesišče tudi najbolj neodločni plesalci, saj je bila zadnja priložnost, da se primerno poslovijo od simpatije ali izbrane plesalke.

Spomine so z mano obujali člani ansambla Miro Jenček, Ivo Godeša, Tonin Petrovčič, Čedomir Banjac in Ivan Najger.

**Notranjski muzej Postojna in
Dolenjski muzej Novo mesto**

vljudno vabita na ogled medinstitucionalne razstave

LOJZE PERKO
Razstava ob 40-letnici umetnikove smrti

Razstava bo v pritličju Notranjskega muzeja Postojna
na Kolodvorski cesti 3 v Postojni na ogled
od 2. aprila do 12. maja 2021.

Zaradi trenutnih razmer v povezavi s covid-19
uradnega odprtja razstave ne bo. Razstavo si lahko
ogledate v skladu z določili NIJZ.
Za informacije v zvezi z ogledom razstave lahko
pokličete na telefonsko številko 05 721 10 90 ali pišete
na elektronski naslov: info@notranjski-muzej.si.

Lepo vabljeni!

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović** (Najeto pero)

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na e-naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **24. maja**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke – **Občina Cerknica**.

- 1. nagrada:** knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz;
- 2. nagrada:** knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz;
- 3. nagrada:** knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku junija.

Nagrajenci aprilske številke so: **1. nagrada:** bon za 20-odstotni popust ob nakupu kopalnic ali pohištva nad 1000 evrov – **Hubert Dekleva**, Primšarjeva ulica 11, 1380 Cerknica; **2. nagrada:** bon za 10-odstotni popust ob nakupu kopalnic ali pohištva nad 500 evrov – **Brigita Pavlič**, Bloška Polica 1, 1384 Grahovo; **3. nagrada:** bon za 5-odstotni popust ob nakupu kopalnic ali pohištva nad 100 evrov – **Matej Prešern**, Cesta pod Slivnico 3 a, 1380 Cerknica.

Nagrade podarja trgovina **Megadom iz Podskrajnika**. Nagrajenci lahko nagrade prevzamejo v trgovini.

						Glasilo občine Cerknica	SL. PESNIK IN PREVAJALEC (JANEZ)	FILOLOG ŠKERLJ	NASIP ZA DOSTOP	HELENA JAVORNIK	MESTO V SEVERNI FRANCIJI	TRETJI TON LESTVICE	TOLKALO NA VRATIH	ROMAN WOLEJA SOYNKE	JUNAK MAHABHARATE	
						OSREDNJI PREDEL NEW YORKA										
						DE LAVKA, KI EMAJLIRA										
						DEŽELA MRTVIH DUŠ				MADŽ. SKL. (FERENC)						
						MEDICINSKE KLEŠČE				SL. IGRALKA (NTI)						
														GLASEN POLJUB	ANGLEŠKA PLEMŠKA STOPNJA	
												STARA MAMA				
														ORANJE		

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): SPLITČANI, ARISTOFAN, JERA, KAVČ, NAŠI KRAJI, LEVAK, UTAJA, MARLENE, IME, AL, OLIMP, CMOK, COLA, KAT, IR, AHAB, SKI, AMELIE, RO, RATAN, ROMANIST, BIL, DRAGOCENI, EZRA, MILLI, MOČ, TAPIR, ARAGONIJA, CERKNICAN. Težje besede: ALENCON, ERKEL, PEAN, RONDA.



www.smg.si
info@smg.si
salon: 081 603 777
direktor: 040 899 728
svetovalec: 051 660 083
Cesta 4. maja 50a, 1380 Cerknica

SUHOMONTAŽNA GRADNJA

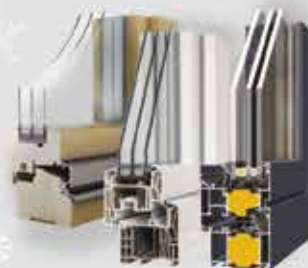
Srečno in zdravo 2021!



STREŠNA OKNA



VHODNA VRATA



LESENA, PVC in ALU OKNA

SMG PRIPRAVA IN IZVEDBA

svetovanje, priprava dokumentacije za Eko Sklad
prevzem skrbi za izvajalce
kvalitetna in celovita prenova

EKO SLAD

20 - 30 - 50 %
povračilo investicije



Celovita prenova na ključ

Poskrbimo za celovito prenavo na ključ in prevzamemo vse skrbi za izvajalce (vodovodne, elektro inštalacije, talne obloge...) ter usklajevanje med njimi.

Uredimo vso dokumentacijo za pridobitev nepovratnih sredstev Eko Sklada. S pomočjo pridobljenih nepovratnih sredstev Eko sklada pridete do cenejše investicije in na dolgi rok prihranite.

Najdete nas v prodajnem salonu v centru Cerknice (cesta 4. maja 50 a) in na spletu www.smg.si

Sodelujemo z najbolj priznanimi proizvajalci:

lipbled.

PIRNAR.

VELUX

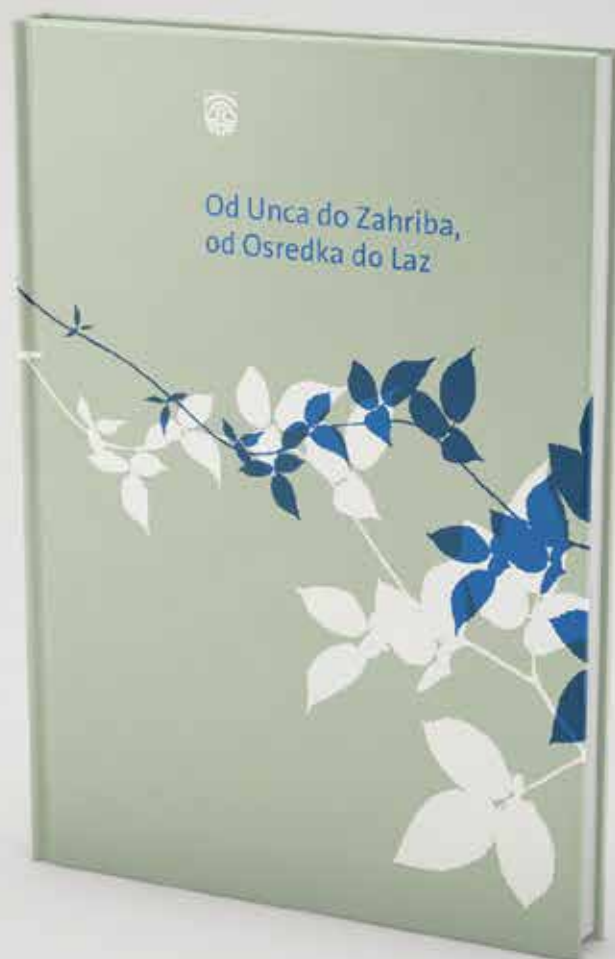
KNAUF

pvcnagode

M SORA



Gradimo s srcem.



KNJIGA O KRAJIH IN LJUDEH OBČINE CERKNICA

Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz

Zbornik člankov o krajih in ljudeh občine Cerknica, objavljenih v občinskem glasilu Slivniški pogledi v letih 2014–2020.

Cena: 25 €. Naročila in prevzem: v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica po predhodnem dogovoru (01 709 10 78 ali info@kjuc.si)

Kraji: Cerknica, Beč, Bečaje, Begunje pri Cerknici, Bezuljak, Bločice, Bloška Polica, Brezje, Cajnarje, Čohovo, Dobec, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Dolenje in Gorenje Otave, Gora, Gorenje Jezero, Goričice, Gošič, Grahovo, Hribljane, Hruškarje, Ivanje selo, Jeršiče, Korošče, Koščake, Kožljek, Kranjče, Kremenca, Krušče, Kržišče, Laze pri Gorenjem Jezeru, Lešnjake, Lipsenj, Mahneti, Martinjak, Milava, Osredok, Otok, Otonica, Pikovnik, Pirmane, Podskrajnik, Podslivnica, Ponikve, Rakek, Rakov Škocjan, Ravne, Reparje, Rudolfovo, Selšček, Slivice, Slugovo, Stražišče, Sveti Vid, Ščurkovo, Štrukljeva vas, Tavžlje, Topol pri Begunjah, Unec, Zahrib, Zala, Zelše, Zibovnik, Žerovnica, Župeno /
Intervjuji: Miroslav Bavdek, Volbenk Demšar, Marija Devinar, Miro Jenček, Alojz Troha, Janez Koščak, France Kotnik, Miroslav Lekšan, Anton Lunka, Jožef Martinčič, Alojz Matičič, Iva Mulec, Tončka Neškudla, Vinko Otoničar, Franc Perko, Viktor Ponikvar, Vladimir Premrov, Mara Turk, Vladimir Urbanc, Jože Žnidaršič starejši

